

METAL-FACH

PRZYCZEPA ROLNICZA T957

**INSTRUKCJA OBSŁUGI
INSTRUKCJA ORYGINALNA WERSJA POLSKA
WYDANIE 2
22.08.2023**

DEKLARACJA ZGODNOŚCI WE

Niżej podpisany:	Jacek Kucharewicz, Prezes Zarządu	
deklaruje z pełną odpowiedzialnością, że kompletna maszyna:		
PRZYCZEPA ROLNICZA		
1.1.	Marka (nazwa handlowa producenta)	Metal-Fach
1.2.	Typ:	T957
1.2.1.	Wariant:	
1.2.2.	Wersja:	
1.2.3.	Nazwa lub nazwy handlowe (jeżeli występują):	T957/1 / T957/2
1.3.	Kategoria, podkategoria i wskaźnik prędkości pojazdu:	R3a
1.4.	Nazwa przedsiębiorstwa i adres producenta:	Metal-Fach sp. z o.o. ul. Kresowa 62 16-100 Sokółka, Polska
1.4.2.	Nazwa i adres upoważnionego przedstawiciela producenta (jeśli dotyczy):	
1.5.1.	Umieszczenie tabliczki znamionowej producenta:	Przednia poprzeczka ramy górnej, po prawej stronie
1.5.2.	Sposób mocowania tabliczki znamionowej producenta:	Klejona / nitowana
1.6.1.	Umieszczenie numeru identyfikacyjnego pojazdu na podwoziu	Przednia poprzeczka ramy górnej, po prawej stronie
2.	Numer identyfikacyjny maszyny:	
3.	Funkcja	Przewóz materiałów sypkich
<p>do której odnosi się niniejsza deklaracja, spełnia wymagania: Dyrektywy 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn (Dz. Urz. UE L157 z 09.06.2006, str.24-86), Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. Nr 199, poz. 1228) oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 167/2013 z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów rolniczych i leśnych.</p> <p>Do oceny zgodności zostały zastosowane następujące normy zharmonizowane: PN-EN ISO 1853+A1:2009, PN-EN ISO 4254-1:2016-02, PN-EN ISO 13857:2010 oraz normy i przepisy: ISO 3600:2022, PN-EN ISO 12100:2012, PN-ISO 11684:1998</p> <p>Sprawozdania z badań bezpieczeństwa Nr: LBC/71/16</p> <p>Osobą odpowiedzialną za udostępnienia dokumentacji technicznej maszyny jest Kierownik Działu Konstrukcyjno-Technologicznego, Metal-Fach sp. z o.o., ul. Kresowa 62, 16-100 Sokółka, Polska</p> <p>Niniejsza deklaracja zgodności WE traci swoją ważność, jeżeli maszyna zostanie zmieniona lub przebudowana bez zgody producenta.</p>		

Sokółka
(Miejsce)

20.10.2016 r.
(Data)

Jacek Kucharewicz
(Podpis)

Prezes Zarządu
(Stanowisko)

Dane maszyny

Rodzaj maszyny: Przyczepa rolnicza

Oznaczenie typu: T957

Numer VIN:

Producent maszyny: METAL-FACH Sp. z o.o.

16-100 Sokółka

ul. Kresowa 62

Tel: (0-85) 711 98 40

Fax: (0-85) 711 90 65

Sprzedawca:

Adres:

Tel./Fax:

Data dostawy:

**Właściciel lub
użytkownik:**

Nazwisko:

Adres:

Tel./Fax:

Spis treści

1	Informacje podstawowe	9
1.1	Wprowadzenie	9
1.2	Identyfikacja	9
1.3	Przeznaczenie przyczepy	10
1.3.1	Nieprawidłowe i zabronione sposoby użytkowania	11
1.4	Wyposażenie podstawowe	12
1.5	Składowanie, sprzedaż i transport	12
1.5.1	Składowanie	12
1.5.2	Sprzedaż	12
1.5.3	Transport do użytkownika	12
1.5.4	Samodzielny transport przez użytkownika	14
1.6	Czyszczenie i konserwacja przyczepy	14
1.7	Przechowywanie	16
2	Bezpieczeństwo Użytkowania	17
2.1	Obowiązek informacji	17
2.2	Ogólne przepisy bezpieczeństwa użytkowania	17
2.3	Bezpieczeństwo eksploatacji	17
2.4	Piktogramy ostrzegawcze i informacyjne	20
2.4.1	Symbole ostrzegawcze	20
2.4.2	Usytuowanie piktogramów na maszynie	24
3	Dane techniczne	26
3.1	Podstawowe dane techniczne	26
3.2	Wymiary przyczep	28
3.3	Budowa ogólna i zasada działania	29
3.3.1	Podwozie	29
3.3.2	Zaczep tylny	29
3.3.3	Przestrzeń ładunkowa	29
3.3.4	Hydrauliczny mechanizm przechylania skrzyni ładunkowej	30
3.3.5	Plandeka zabezpieczająca	31
3.3.6	Instalacja oświetleniowa	31
3.3.7	Układ hamulcowy	32
3.3.8	Hamulec postojowy ręczny	35
4	Informacje dotyczące użytkowania	37
4.1	Współpraca z ciągnikiem	37
4.1.1	Podłączanie przyczepy do ciągnika	37
4.1.2	Odłączanie przyczepy od ciągnika	38
4.2	Pierwsze uruchomienie przyczepy	38

4.3	Załadunek skrzyni.....	39
4.4	Rozładunek skrzyni.....	40
4.5	Przejazd po drodze publicznej.....	41
4.6	Instalacja hydrauliczna	42
4.6.1	Obsługa hydraulicznego układu przechyłania skrzyni ładunkowej.....	42
4.6.2	Regulacja hydraulicznego mechanizmu przechyłania skrzyni ładunkowej	43
4.7	Instalacja hamulcowa	43
4.7.1	Instalacja hamulcowa pneumatyczna.....	43
4.7.2	Hydrauliczna instalacja hamulcowa.....	44
4.8	Podłączanie i odłączanie drugiej przyczepy.....	44
5	Elementy regulacji bieżącej	45
5.1	Koła – regulacja luzu łożysk	45
5.2	Koła – ogumienie.....	46
5.3	Hamulce.....	47
5.3.1	Obsługa instalacji pneumatycznej hamulców	47
5.3.2	Obsługa instalacji hydraulicznej hamulców	48
5.4	Regulacja elementów instalacji hamulcowej	48
6	Przeglądy okresowe	50
6.1	Obsługa techniczna	50
6.2	Obsługa okresowa	50
6.3	Instrukcja napraw.....	51
6.4	Smarowanie.....	52
6.5	Momenty dokręcania śrub metrycznych	53
7	Usterki i ich usuwanie	54
8	Autoryzowany serwis	55
8.1	Serwis gwarancyjny	55
8.2	Serwis bieżący.....	55
8.3	Zamawianie części zamiennych	55
9	Demontaż, kasacja i ochrona środowiska	56
10	Ryzyko resztkowe.....	57
10.1	Opis ryzyka resztkowego.....	57
	INDEKSY NAZW I SKRÓTÓW	58
	INDEKS ALFABETYCZNY	59
	NOTATKI	61

WSTĘP

Informacje zawarte w Instrukcji Obsługi są aktualne na dzień opracowania. Producent zastrzega sobie prawo wprowadzania w maszynach zmian konstrukcyjnych, w związku z czym niektóre wielkości lub ilustracje mogą nie odpowiadać stanowi faktycznemu maszyny dostarczonej użytkownikowi. Producent zastrzega sobie prawo dokonywania zmian konstrukcyjnych, nie dokonując zmian w niniejszej instrukcji. Instrukcja Obsługi stanowi podstawowe wyposażenie maszyny. Użytkownik jest zobowiązany do zapoznania się z treścią niniejszej instrukcji przed przystąpieniem do eksploatacji oraz do przestrzegania zawartych w niej zaleceń. Zagwarantuje to bezpieczną obsługę oraz zapewni bezawaryjną pracę maszyny. Maszyna została skonstruowana zgodnie z obowiązującymi normami i aktualnymi przepisami prawnymi. Instrukcja opisuje podstawowe zasady bezpieczeństwa i obsługi przyczepy firmy Metal-Fach typ T957.

Istotne zobowiązania producenta przedstawione są w karcie gwarancyjnej, która zawiera całkowite i obowiązujące regulacje świadczeń gwarancyjnych

Jeżeli informacje zawarte w instrukcji użytkownika okażą się niezrozumiałe należy zwrócić się o pomoc do punktu sprzedaży, w którym maszyna została zakupiona lub bezpośrednio do Producenta.

Katalog części zamiennych funkcjonuje jako oddzielny wykaz i jest dołączany w postaci płyty CD podczas zakupu maszyny, a także jest dostępny na stronie Producenta: www.metalfach.com.pl.

Niniejsza Instrukcja Obsługi, zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2019 poz. 1231, z 2020r. poz. 288) jest chroniona prawem autorskim. Zabronione jest powielanie i rozpowszechnianie treści oraz rysunków bez zgody właściciela praw autorskich.

Karta gwarancyjna wraz z warunkami gwarancji dołączana jest do niniejszej Instrukcji Obsługi jako oddzielny dokument.

Adres producenta:

Metal-Fach sp. z o.o.
ul. Kresowa 62
16-100 Sokółka

Telefon kontaktowy:

Tel: (0-85) 711 98 40
Fax: (0-85) 711 90 65

Symbole wykorzystane w instrukcji:

Symbol ostrzegawczy o zagrożeniu. Wskazuje na występujący poważny stan zagrożenia, który, jeśli się go nie uniknie, może prowadzić do śmierci lub kalectwa. Symbol ostrzega o sytuacjach najbardziej niebezpiecznych.

NIEBEZPIECZEŃSTWO

Symbol zwracający uwagę na szczególnie ważne informacje i zalecenia. Nieprzestrzeganie opisanych zaleceń zagraża uszkodzeniem maszyny wskutek nieprawidłowego użytkowania.

UWAGA

Symbol wskazujący na możliwość wystąpienia stanu zagrożenia, które, jeżeli go się nie uniknie, może prowadzić do śmierci lub kalectwa. Symbol ten informuje o mniejszym stopniu ryzyka okaleczenia niż symbol zawierający słowo „NIEBEZPIECZEŃSTWO”.

OSTRZEŻENIE

Symbol wskazujący na przydatną informację.

Symbol wskazujący na czynności obsługowe, które powinny być wykonywane okresowo.

1 Informacje podstawowe

1.1 Wprowadzenie

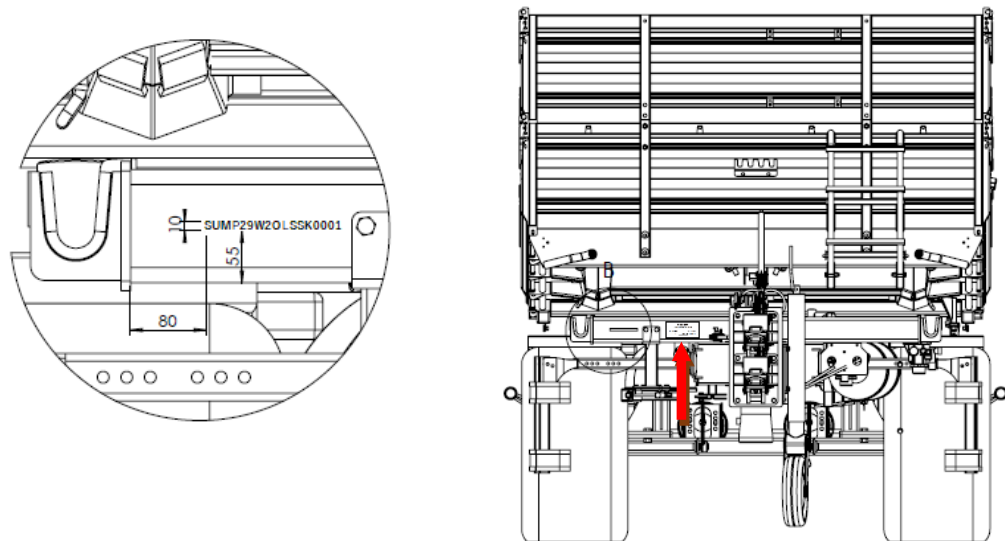
INSTRUKCJA OBSŁUGI STANOWI PODSTAWOWE WYPOSAŻENIE PRZYCZEPY

Przyczepy przeznaczone są do transportu płodów rolnych oraz innych materiałów sypkich i objętościowych w obrębie gospodarstwa i po drogach publicznych.

W celu bezpiecznego użytkowania przyczepy należy zapoznać się i stosować do wszelkich zaleceń opisanych w niniejszej Instrukcji Obsługi. Przestrzeganie zaleceń Instrukcji Obsługi gwarantuje bezpieczną pracę Użytkownikowi, a także wydłuża żywotność maszyny.

1.2 Identyfikacja

Przyczepa jest identyfikowalna na podstawie tabliczki znamionowej oraz numeru VIN. Tabliczka znamionowa umieszczona na przedniej poprzeczce ramy skrzyni ładunkowej przyczepy, po prawej stronie. Numer VIN wybity jest na przedniej poprzeczce ramy podwozia przyczepy, po prawej stronie oraz na tabliczce znamionowej, rysunek 1.

Rysunek 1. Położenie tabliczki znamionowej i numeru VIN

OSTRZEŻENIE

OSTRZEŻENIE!

Zabrania się wyjazdu na drogi publiczne bez tabliczki znamionowej lub z nieczytelną tabliczką znamionową.

UWAGA

UWAGA!

Zabrania się użytkowania przyczepy przez osoby, które nie zapoznały się z niniejszą instrukcją. Przyczepa powinna być obsługiwana wyłącznie przez przeszkolonych operatorów.

technicznych dotyczących przewożenia ładunków niebezpiecznych. Przewóz takich materiałów może spowodować skażenie środowiska oraz innych niebezpiecznych. Za wynikające z tego szkody nie odpowiada producent - ryzyko to ponosi sam właściciel.

Przyczepą nie można przewozić ludzi i zwierząt, a także towarów zakwalifikowanych jako materiały niebezpieczne.

Przyczepy mogą być użytkowane tylko przez osoby, które zapoznały się z Instrukcją Obsługi i przeszkolone są w zakresie zagrożeń i udzielania przedlekarskiej pomocy ofiarom wypadków.

W celu użytkowania przyczepy zgodnie z jej przeznaczeniem należy również wykonywać wszystkie czynności związane z prawidłową i bezpieczną obsługą i konserwacją maszyny. Dlatego użytkownik zobowiązany jest do:

- 1) Zapoznania oraz stosowania się do zaleceń zawartych w Instrukcji Obsługi.
- 2) Przestrzegania zaleceń dotyczących konserwacji i regulacji wykonywanych okresowo.
- 3) Przestrzegania zasad bezpieczeństwa.
- 4) Stosowania się do przepisów ruchu drogowego państwa, na terenie którego przyczepa jest eksploatowana.

1.3.1 Nieprawidłowe i zabronione sposoby użytkowania

 UWAGA	<p>UWAGA!</p> <p>Przyczepy nie wolno używać niezgodnie z jej przeznaczeniem. Szczególnie zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przewozu ludzi i zwierząt, • do przewozu niezabezpieczonych materiałów toksycznych, gdy istnieje możliwość spowodowania skażenia środowiska, • do przewożenia maszyn i urządzeń, których umiejscowienie środka ciężkości wpływa ujemnie na stateczność przyczepy, • do przewozu ładunku, który wpływa na nierównomierne obciążenie lub przeciążenie osi jezdnych, • do przewozu nie zamocowanych ładunków, które mogą w czasie jazdy zmieniać swoje położenie na skrzyni załadowniczej.
---	---

Poniższe sposoby użytkowania są nieprawidłowe i zabronione:

- agregowanie maszyny z ciągnikami nie spełniającymi wymagań podanych w instrukcji (charakterystyka przedstawiona w tabeli 2);
- sprawdzanie stanu technicznego i czyszczenie maszyny przy pracującym silniku ciągnika;
- użycie niesprawnych przewodów hydraulicznych;
- sterowanie maszyną przez operatora znajdującego się w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środków odurzających;
- praca uszkodzoną maszyną;
- pozostawienie niezabezpieczonej maszyny na pochyłościach;
- praca na pochyłym terenie;
- przebywanie między ciągnikiem, a maszyną podczas pracy silnika,
- wszelkie inne użycie maszyny niezgodne z jej przeznaczeniem.

1.4 Wyposażenie podstawowe

W skład wyposażenia podstawowego każdej przyczepy wchodzi:

- Instrukcja Obsługi;
- karta gwarancyjna z warunkami gwarancji;
- uchwyt tablicy wyróżniającej pojazdy wolno poruszające się;
- instalacja hamulcowa (dwuprzewodowa pneumatyczna),
- instalacja oświetleniowa;
- kliny do kół.

Na życzenie odbiorcy (za dodatkową opłatą), producent może wyposażyć przyczepę w następujące elementy wyposażenia dodatkowego: tablica wyróżniająca – pojazdy wolno poruszające się, ostrzegawczy trójkąt odblaskowy, zbiornik na wodę, skrzynkę narzędziową, zestaw antyrowerowy, plandekę ze stelażem, instalacja hamulcowa (hydrauliczna lub pneumatyczna z siłownikami membranowo- sprężynowymi).

1.5 Składowanie, sprzedaż i transport

1.5.1 Składowanie

Przyczepa powinna być chroniona przed bezpośrednim oddziaływaniem warunków atmosferycznych (np. słońca i deszczu), ustawiona na terenie utwardzonym, na swoich kołach jezdnych, z klinami podporowymi podłożonymi pod koła (należy zmniejszyć ciśnienie w oponach, i je osłonić gdy mogą być narażone na działanie promieni słonecznych). Długoterminowe składowanie dopuszczalne jest wyłącznie w pomieszczeniach zamkniętych.

Jeżeli przyczepa narażona jest na działanie czynników atmosferycznych, należy okresowo sprawdzać, czy nie zbiera się na niej woda z opadów. Należy zwracać uwagę na uszkodzenia powłoki lakierniczej. Miejsca te należy oczyścić, odtłuścić a następnie pomalować farbą, zachowując jednolity kolor i równomierną grubość powłoki ochronnej.

1.5.2 Sprzedaż

Kupujący we własnym zakresie odbiera przyczepę od producenta lub z punktu sprzedaży, bądź ustala z producentem warunki dostawy.

Przyczepa sprzedawana jest w stanie zmontowanym, przygotowanym do eksploatacji, z wyposażeniem podstawowym, jak podano w rozdziale 1.4. niniejszej instrukcji. Za dodatkową opłatą można zakupić wyposażenie dodatkowe.

Obsługa punktu sprzedaży ma obowiązek zapoznania kupującego z zasadami budowy i eksploatacji przyczepy, wymogami bezpieczeństwa i warunkami gwarancji.

Kupujący powinien sprawdzić czy:

- przyczepa jest kompletna, nieuszkodzona, z pełnym wyposażeniem podstawowym,
- dane umieszczone na tabliczce znamionowej i wybity numer VIN jest zgodny z danymi wpisanymi do gwarancji.

1.5.3 Transport do użytkownika

Z punktu sprzedaży, bądź od producenta, przyczepę należy transportować na kołach, zagregowaną z ciągnikiem lub na przyczepie niskopodwoziowej. Przed załadunkiem na przyczepę niskopodwoziową należy podłączyć ją do zaczepu transportowego ciągnika oraz

podłączyć przewody instalacji hamulcowej. Wjazd na przyczepę niskopodwoziową należy wykonać po rozłożonych podjazdach. Po wjechaniu na przyczepę niskopodwoziową należy zabezpieczyć koła ładowanej przyczepy klinami.

Po wykonaniu tych czynności należy odłączyć przewody hamulcowe i odciągnąć przyczepę od ciągnika. Następnie należy zabezpieczyć przyczepę specjalnymi środkami mocującymi (pasy transportowe, liny, łańcuchy, odciąg i itp.) podczas transportu w miejscach oznaczonych na rysunku 3 lub do innych stałych elementów konstrukcyjnych przyczepy (np. podłużnice, poprzeczki itp.). Należy sprawdzić czy elementy mocujące są w pełni sprawne technicznie tj. nie posiadają widocznych pęknięć, przetarć, rozgiętych haków. Blokady kół powinny być zamontowane tak aby uniemożliwiały przesuwanie się przyczepy. Przyczepę należy zamocować tak, aby nie możliwe było jej przemieszczanie się podczas transportu.

NIEBEZPIECZEŃSTWO!

Niewłaściwe zastosowanie środków mocujących może być przyczyną wypadku.

NIEBEZPIECZEŃSTWO

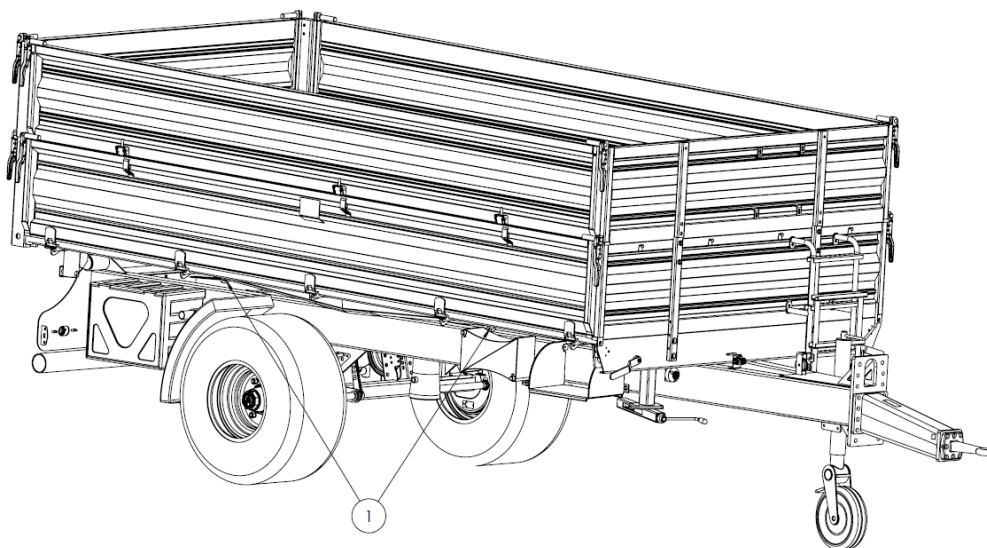
Przed rozładunkiem przewożonej przyczepy należy rozłożyć podjazdy, a następnie odbezpieczyć pasy, które zabezpieczały przyczepę przed ewentualnym zsunięciem się podczas transportu. Następnie należy podjechać ciągnikiem i podłączyć przewody hamulcowe. Kolejną czynnością jest wyciągnięcie klinów spod kół przyczepy. Po wykonaniu wszystkich wymienionych czynności można przystąpić do zjazdu przyczepą.

UWAGA!

Przy załadunku i rozładunku przyczepy należy stosować się do ogólnych zasad BHP przy pracach przeładunkowych. Osoby obsługujące sprzęt przeładunkowy muszą mieć wymagane uprawnienia do używania tych urządzeń.

UWAGA

Rysunek 3. Miejsca mocowania pasów transportowych:
1 – uchwyty transportowe

UWAGA**UWAGA!**

Zwrócić szczególną uwagę na kąt pochylenia najazdów w przyczepie niskopodwoziowej. Nie powinien on przekraczać 10°. Zbyt duży kąt pochylenia najazdów może doprowadzić do uszkodzenia przyczepy rolniczej jak i przyczepy transportowej.

1.5.4 Samodzielny transport przez użytkownika

Samodzielny transport przyczepy przez użytkownika polega na holowaniu przyczepy własnym ciągnikiem rolniczym do miejsca docelowego.

Przed przystąpieniem do samodzielnego transportu przyczepy należy bezwzględnie zapoznać się z treścią Instrukcji Obsługi i stosować się do jej zaleceń.

UWAGA**UWAGA!**

W czasie jazdy kierowca pojazdu transportującego przyczepę powinien zachować szczególną ostrożność w związku z przesunięciem środka ciężkości pojazdu do góry.

Stosuj tylko sprawne technicznie i atestowane środki mocujące. Podczas doboru środków mocujących zapoznaj się z treścią Instrukcji Obsługi jego producenta.

UWAGA**UWAGA!**

Operator ciągnika powinien zapoznać się z treścią Instrukcji Obsługi i stosować się do zawartych w niej zaleceń.

NIEBEZPIECZEŃSTWO**NIEBEZPIECZEŃSTWO!**

Należy sprawdzić elementy agregujące ciągnik z przyczepą, gdyż niewłaściwe ich zastosowanie może być przyczyną wypadku.

UWAGA**UWAGA!**

Podczas podłączania lub odłączania przyczepy do ciągnika należy zachować bezpieczną odległość od przestrzeni pomiędzy ciągnikiem a przyczepą.

1.6 Czyszczenie i konserwacja przyczepy

Po każdym zakończeniu pracy przyczepę należy starannie oczyścić i wymyć strumieniem wody.

Czyszczenie maszyny powinno odbywać się przed każdym dłuższym okresem nieużytkowania, po przewożeniu ładunków, mogących spowodować korozję oraz zawsze, kiedy jest taka potrzeba. Przyczepę należy czyścić według podanych poniżej wytycznych.

Czyszczenie maszyny powinno się odbywać w miejscach do tego celu przeznaczonych, przy dodatniej temperaturze powietrza.

Pierwszym etapem czyszczenia przyczepy jest otwarcie ścian i nadstaw przyczepy w celu usunięcia resztek materiałów, które były przewożone. Po takim przygotowaniu przyczepy można przystąpić do jej mycia.

Przyczepę powinno się myć czystą wodą lub wodą z detergentem. Stosując różnego rodzaju detergenty należy przeczytać informacje na temat możliwości ich zastosowania i ocenić, czy mogą one zostać wykorzystane do mycia przyczepy.

Zabrania się stosowania wszelkiego rodzaju rozpuszczalników organicznych i innych substancji, które mogłyby uszkodzić powierzchnie lakierowane oraz elementy gumowe, czy z tworzywa sztucznego.

W celu mycia przyczepy można wykorzystać myjkę ciśnieniową. Należy wcześniej zapoznać się z Instrukcją Obsługi, dołączoną do myjki. Wykorzystując myjkę ciśnieniową należy zachować bezpieczną odległość dyszy urządzenia od powierzchni przyczepy. Minimalna odległość wynosi 50 cm. Myjąc przyczepę przy użyciu myjki ciśnieniowej zabrania się bezpośredniego kierowania strumienia wody na elementy instalacji elektrycznej hydraulicznej, pneumatycznej tj. na przewody, zawory, siłowniki, wtyki, złącza elektryczne itp., a także na punkty smarne przyczepy, znaki informacyjne i ostrzegawcze oraz tabliczkę znamionową.

Przyczepa jest wyposażona w elementy wykonane z tworzywa sztucznego, do ich mycia zaleca się stosowanie czystej wody lub wody ze specjalnym detergentem, dedykowanym dla tego typu powierzchni.

Powierzchnie z zabrudzeniami olejowymi, smarnymi należy czyścić środkami przeznaczonymi do tego typu zabrudzeń. Można wykorzystać także inne środki odtłuszczające, przeznaczone do czyszczenia tego typu zabrudzeń. Przed ich zastosowaniem, zaleca się przeczytanie informacji na temat wykorzystania ich w celu czyszczenia danej powierzchni. Po odtłuszczeniu powierzchni zabrudzonej należy umyć ją wodą z detergentem, który jest przeznaczony do tych celów.

Stosując różnego typu detergenty oraz środki organiczne należy mieć na uwadze, że mogą one niekorzystnie wpływać na elementy maszyny, zwłaszcza uszczelki i przewody elastyczne. Niektóre substancje mogą przyspieszać starzenie się materiału. Należy stosować wyłącznie specjalistyczne substancje czyszczące i konserwujące dedykowane dla danych powierzchni. Zawsze powinno się czytać i stosować do informacji dołączonych do danych substancji czyszczących i konserwujących.

Należy regularnie oczyszczać fałbany przeciwrozbryzgowce.

UWAGA

UWAGA!

Po umyciu i wysuszeniu maszyny należy przesmarować wszystkie punkty smarne.

1.7 Przechowywanie

Przyczępę należy przechowywać w miejscach zadaszonych (najlepiej na równej i twardej powierzchni) oraz w sposób zapobiegający okaleczeniu ludzi oraz zwierząt.

W sytuacji przewidywania nieużytkowania przyczepy przez dłuższy czas, należy zadbać o zabezpieczenie maszyny przed szkodliwym działaniem czynników atmosferycznych. Przygotowania do pozostawienia przyczepy na dłuższy czas bez użytkowania obejmują m.in. dokładne umycie i wysuszenie wszystkich komponentów maszyny, łącznie z oponami i felgami zgodnie z zaleceniami zawartymi w rozdziale „1.6. Czyszczenie i konserwacja przyczepy”.

Należy zadbać o miejsca, w których występuje korozja. W tym celu należy je pomalować farbą podkładową (po wcześniejszym, odpowiednim przygotowaniu) oraz farbą nawierzchniową. Należy stosować się do zaleceń producenta danej farby.

Przygotowując przyczępę na dłuższy czas nieużytkowania należy przesmarować elementy maszyny bez względu na datę ostatniego smarowania.

Podczas dłuższego niekorzystania z maszyny należy sprawdzać co jakiś czas wartość ciśnienia w oponach. W sytuacji, gdy ciśnienie jest zbyt niskie należy dopompować oponę.

Zaleca się co 14 dni zmieniać położenie koła względem podłoża, tak aby powierzchnia kontaktowa między oponą, a podłożem była zmienna w czasie dłuższego postoju.

Przed dłuższym przechowywaniem plandeki powinno się ją umyć i wysuszyć. Plandekę należy przechowywać w pozycji rozłożonej lub zwiniętej, tak by nie doprowadzić do zagięć materiału.

UWAGA

UWAGA!

W celu uzyskania prawidłowego naciągu plandeki, zwijak plandeki powinien być założony na gałkę blokady dźwigni zwalniania linki spinającej borty. Jeśli zwijak plandeki oparty jest na gałce uniemożliwia to prawidłowe naciągnięcie plandeki.

Z przodu przyczepy zamontowana jest rączka naciągu plandeki, ułatwiająca jej prawidłowe naciągnięcie.

Złe naciągnięcie plandeki powoduje zbieranie się na jej powierzchni wody itp. W konsekwencji plandeka ulega deformacji i nie spełnia swego zadania.

Rysunek 4. Prawidłowy naciąg plandeki

2 Bezpieczeństwo Użytkowania

2.1 Obowiązek informacji

UWAGA

UWAGA!

Przy przekazaniu przyczepey między użytkownikami musi zostać przekazana także Instrukcja Obsługi, a przejmujący przyczepę musi poddać się przeszkoleniu, według wskazań w niej zawartych.

2.2 Ogólne przepisy bezpieczeństwa użytkowania

Przed każdym uruchomieniem należy sprawdzić przyczepę pod względem bezpiecznej pracy, tj.:

1. Należy przestrzegać, oprócz wskazówek zawartych w niniejszej Instrukcji Obsługi także, ogólnie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i ochrony przed wypadkami.
2. Zamocowane znaki, napisy ostrzegawcze i informacyjne, podają ważne wskazówki dla bezpiecznej eksploatacji – przestrzeganie ich służy bezpieczeństwu użytkownika.
3. Przyczepę należy uruchomić tylko wtedy, jeśli wszystkie wymagane urządzenia są podłączone i zabezpieczone przed niezamierzonym odłączeniem lub otwarciem (np. zaczep-dyszel, złącza).
4. Przed rozpoczęciem pracy należy zapoznać się ze wszystkimi urządzeniami i elementami sterowania jak również ich funkcją. Podczas pracy jest na to za późno.
5. Zabrania się użytkowania przyczepey przez osoby pod wpływem alkoholu lub innych używek, nie przeszkolonych i nie posiadających właściwych uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Wykorzystywanie maszyny niezgodnie z jej przeznaczeniem skutkuje ryzykiem unieważnienia gwarancji. Użytkownik eksploatujący przyczepę w sposób niezgodny z jej przeznaczeniem bierze na siebie pełną odpowiedzialność za wszelkie konsekwencje wynikające z jej eksploatacji.

2.3 Bezpieczeństwo eksploatacji

- 1) Przed przystąpieniem do eksploatacji maszyny użytkownik powinien dokładnie zapoznać się z treścią niniejszej instrukcji. W czasie eksploatacji należy przestrzegać wszystkich zawartych w niej zaleceń.
- 2) Jeżeli informacje zawarte w instrukcji są niezrozumiałe należy skontaktować się ze sprzedawcą prowadzącym w imieniu Producenta autoryzowany serwis techniczny lub bezpośrednio z Producentem.
- 3) Nieostrożne i niewłaściwe użytkowanie przyczepey oraz nieprzestrzeganie zasad bezpiecznego użytkowania zawartych w niniejszej instrukcji, stwarza zagrożenie dla zdrowia i życia osobom obsługującym i postronnym.
- 4) Ostrzega się o istnieniu ryzyka resztkowego zagrożeń, dlatego stosowanie zasad bezpiecznego użytkowania powinno być podstawową zasadą korzystania z przyczepey.
- 5) Wszystkie informacje dotyczące bezpieczeństwa pracy należy przekazać również wszystkim innym użytkownikom przyczepey.

- 6) Przed uruchomieniem skontrolować najbliższe otoczeniu nie ma tam w szczególności dzieci czy osób postronnych. Szczególnie zwracać uwagę przy ograniczonej widoczności.
- 7) Zabrania się przebywania na przyczepie w czasie jazdy, podczas łączenia przyczepy z ciągnikiem oraz w trakcie załadunku i rozładunku.
- 8) Po zakończeniu rozładowania należy opuścić całkowicie skrzynię ładunkową. Nigdy nie pozostawiać przyczepy z podniesioną skrzynią ładunkowa bez nadzoru.
- 9) Wejście na przyczepę jest możliwe tylko przy absolutnym bezruchu przyczepy i wyłączonym silniku ciągnika.
- 10) Podnoszenie i opuszczanie skrzyni ładunkowej powinno zawsze być sterowane ze stanowiska kierowcy.
- 11) Przyczepę zaczepić należy zgodnie z przepisami i złączyć tylko z zalecanymi urządzeniami oraz zabezpieczyć oko dyszla z zaczepem transportowym ciągnika.
- 12) Przy załączeniu i odłączeniu przyczepy do i od ciągnika należy zachować szczególną ostrożność.
- 13) Przy montażu i demontażu urządzenia podporowe, zabezpieczające i drabiny - stawiać zawsze w położeniu zapewniającym bezpieczeństwo obsługi.
- 14) Przestrzegać dopuszczalnych obciążeń osi, masy całkowitej i wymiarów transportowych.
- 15) Sprawdzić pod względem wyposażenia transportowego: podłączenie i sprawdzenie hamulców i świateł, tablicę wyróżniającą oraz inne urządzenia ochronne.
- 16) Przed jazdą należy sprawdzić działanie oświetlenia i hamulców oraz przygotować przyczepę zgodnie z zaleceniami podanymi w punkcie „Przejazdy po drogach publicznych”.
- 17) Uwzględnić zmiany zachowania się pojazdu, zdolność kierowania i hamowania wynikające z doczepionej przyczepy i znajdującego się na niej ładunku
- 18) Przy jeździe przyczepy należy brać pod uwagę rozmieszczenie ładunku i/albo siły bezwładności, szczególnie przy niesymetrycznym rozłożeniu ładunku
- 19) Nie przebywać w zasięgu zsypującego się ładunku.
- 20) Hydrauliczne podnoszenie (przechylenie) skrzyni ładunkowej może zostać uruchomione tylko, gdy:
  - przyczepa jest połączona z ciągnikiem,
  - stoi na twardym, płaskim podłożu,
  - nikt nie znajduje się w strefie rozładunku,
  - ciągnik ustawiony jest w osi przyczepy,
  - zachowana jest bezpieczna odległość od linii energetycznych,
  - nie występują silne podmuchy wiatru.
- 21) W razie konieczności wykonania wyładunku do tyłu na pochyleniu, ciągnik z przyczepą powinien być ustawiony w kierunku jazdy pod górę. Przy wyładunku bocznym na pochyleniu, skrzynię ładunkową należy przechylić na stronę przeciwną do pochylenia przyczepy. Należy pamiętać, że nie można wyładować przyczepy do przodu.
- 22) Przy wszystkich pracach z podniesioną skrzynią ładunkową (koniecznie bez ładunku – zabrania się podnoszenia załadowanej skrzyni ładunkowej) należy zabezpieczyć skrzynię przed opadnięciem poprzez zastosowanie podpory stanowiącej wyposażenia przyczepy. Należy wyłączyć silnik ciągnika i wyciągnąć kluczyk ze stacyjki.

- 23) Zachować ostrożność, aby uniknąć zmiżdżenia palców i rąk podczas otwierania i zamykania ścian skrzyni ładunkowej.
- 24) Uważać na ostrzeżenia przed miejscami zginięcia i ścinania przy uruchamianiu przyczepy. Przy dołączaniu i odłączaniu przyczepy do ciągnika istnieje możliwość zranienia. Z tego powodu podczas dołączania i odłączania przyczepy nie wolno wchodzić między przyczepę, a ciągnik, względnie stać za przyczepą, jeśli nie jest zabezpieczona podłożonymi pod koła klinami lub hamulcem postojowym.
- 25) Pomiędzy ciągnikiem a przyczepą nie może przebywać nikt, jeżeli nie ma zabezpieczenia pojazdu przed przetaczaniem hamulcem postojowym i/albo przez podłożeniem klina pod koło.
- 26) Podczas postoju przyczepę i ciągnik zabezpieczyć przed przetaczaniem – zaciągnąć hamulec ręczny i użyć klina.
- 27) Zabrania się jazdy z podniesioną skrzynią ładunkową.
- 28) Przy podnoszeniu skrzyni ładunkowej zachować bezpieczny odstęp od linii elektrycznych. Na przedniej ścianie przyczepy znajduje się piktogram nr 3 (tabela 1) wg normy PN-ISO 11684:1998 ostrzegający o przewodach elektrycznych.
- 29) Prędkość jazdy musi być dostosowana zawsze do warunków otoczenia. Należy unikać gwałtownych skrętów w czasie jazdy w górę lub w dół po pochyłościach.
- 30) Zachować wystarczająco bezpieczny odstęp w obrębie zawracania zespołem.
- 31) Przy jeździe wstecz, należy zapewnić sobie wystarczającą widoczność (ewentualna pomoc drugiej osoby).
- 32) Przy jeździe na zakrętach należy uwzględnić bezwładność przyczepy.
- 33) W czasie zawracania i cofania zachować minimalny promień skrętu ok. 13 m.
- 34) Zakładanie dodatkowego zabezpieczenia na przewożony ładunek na przyczepie (łańcuch, plandeka, folia, siatka, itp.) powinno być wykonywane tylko przy wyłączonym silniku ciągnika i wyciągniętym kluczyku ze stacyjki.
- 35) Zakłócenia funkcyjne elementów doczepianych usuwać tylko przy wyłączonym silniku i wyciągniętym kluczyku ze stacyjki.
- 36) W przypadku awarii instalacji hydraulicznej lub pneumatycznej, przyczepę należy wyłączyć z eksploatacji do czasu usunięcia awarii.
- 37) Przed rozpoczęciem prac naprawczych w instalacji hydraulicznej lub pneumatycznej należy zredukować ciśnienie oleju lub powietrza.
- 38) W przypadku zranienia silnym strumieniem oleju hydraulicznego należy niezwłocznie zwrócić się do lekarza. Olej hydrauliczny może wnikać pod skórę lub do oka i być przyczyną infekcji.
- 39) Stosować olej hydrauliczny zalecany przez Producenta. Nigdy nie mieszać dwóch rodzajów oleju.
- 40) Wchodzenie na powierzchnię załadunkową dozwolone jest tylko po wyłączeniu napędu i wyłączeniu silnika. Kluczyk wyciągnąć ze stacyjki.
- 41) Przed opuszczeniem ciągnika wyłączyć należy silnik i wyciągnąć kluczyk zapłonowy. Następnie zaciągnąć hamulec ręczny i zabezpieczyć przyczepę za pomocą klina.
- 42) Podczas poruszania się po drogach publicznych maksymalne dopuszczalne obciążenie przyczepy na oś nie może przekroczyć wartości podanej na tabliczce znamionowej.
- 43) Maksymalne dopuszczalne ciśnienie w układzie instalacji pneumatycznej dwuprzewodowej 650-800 kPa, jednoprzewodowej 580-630 kPa. Maksymalne

dopuszczalne ciśnienie w układzie instalacji hydraulicznej jednoprzewodowej 18000 kPa.

- 44) Producent dostarcza przyczepę całkowicie zmontowaną.
- 45) Czynności przygotowujące przyczepę do pracy (przyłączanie węży hydrauliki, pneumatyki, itp.) wykonywać przy wyłączonym silniku ciągnika i wyciągniętym kluczu ze stacyjki.
- 46) Przewody hydrauliczne należy wymieniać co 5 lat.
- 47) Hałas – równoważny poziom emisji ciśnienia akustycznego skorygowany charakterystyką A (LpA) nie przekracza 70 dB.
- 48) Przyczepę należy utrzymywać w czystości.
- 49) Regularnie sprawdzać poprawność dokręcenia sprzęgu tylnego do łączenia z drugą przyczepą.
- 50) Przed wykonaniem manewru cofania należy ostrzec osoby postronne poprzez użycie sygnału dźwiękowego lub skorzystać z pomocy osoby pilotującej.

OSTRZEŻENIE

OSTRZEŻENIE!

W przypadku pracy przyczepą podczas burzy istnieje ryzyko uderzenia pioruna.

OSTRZEŻENIE

OSTRZEŻENIE!

Istnieje ryzyko przewrócenia się maszyny podczas jazdy na terenie opadającym lub nierównym.

OSTRZEŻENIE

OSTRZEŻENIE!

Bezwzględnie przestrzegać przepisów przeciwpożarowych i natychmiast likwidować zagrożenia powstające w trakcie pracy lub postoju. W ciągniku powinna być gaśnica.

2.4 Piktogramy ostrzegawcze i informacyjne

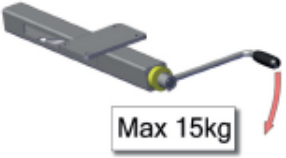
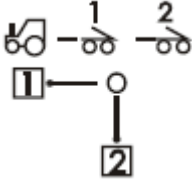

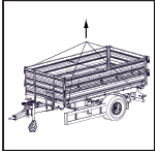
2.4.1 Symbole ostrzegawcze

Znaki i napisy ostrzegawcze umieszczone na przyczepie nie mogą zostać usunięte. Służą one do bezpiecznego obchodzenia się z przyczepą. Jeśli nalepka informacyjna została uszkodzona lub usunięta, należy ją zamówić. Naklejki z napisami i symbolami są do nabycia w punktach serwisowych lub u producenta przyczepy.

Tabela 2. Piktogramy ostrzegawcze i informacyjne

Lp.	Piktogram	Znaczenie
1.		Uwaga. Przed rozpoczęciem pracy należy zapoznać się z treścią Instrukcji Obsługi.
2.		Uwaga. Przed rozpoczęciem czynności obsługowo-technicznych lub napraw należy wyłączyć silnik ciągnika i wyjąć kluczyki.
3.		Uwaga. Niebezpieczeństwo porażenia prądem. Należy zachować bezpieczną odległość od napowietrznych linii energetycznych.
4.		Uwaga. Niebezpieczeństwo zgniecenia palców. Nie należy sięgać w obszar zgniatania, jeśli elementy poruszają się.
5.		Uwaga. Niebezpieczeństwo przygniecenia. Zabrania się wykonywania prac naprawczych lub konserwujących pod nie podpartą skrzynią ładunkową.
6.		Uwaga. Niebezpieczeństwo przejechania. Jazda na maszynie dozwolona jest tylko na siedzisku pasażera, pod warunkiem nie zasłaniania widoczności kierowcy.
7.		Uwaga. Niebezpieczeństwo zmiążdżenia ciała. Zachowaj bezpieczną odległość od maszyny.

8.		<p>Uwaga. Niebezpieczeństwo upadku z wysokości. Zabrania się jeżdżenia na pomostach i drabinach.</p>																		
9.		<p>Uwaga. Niebezpieczeństwo zmiżdżenia tułowia. Zabrania się zajmowania miejsca w obszarze ruchu połączeń przegubowych zaczepów, gdy silnik ciągnika jest w ruchu.</p>																		
10.		<p>Uwaga. Zabrania się wywrotu skrzyni ładunkowej na podłożu pochyłym. Niebezpieczeństwo przewrócenia się maszyny i zmiżdżenia ciała .</p>																		
11.		<p>Punkt zaczepienia do podnoszenia.</p>																		
12.		<p>Miejsce przyłożenia podnośnika</p>																		
13.	<table border="1" data-bbox="320 1317 627 1538"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Ładowność 5 t</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Ciśnienie pracy w układzie hydraulicznym 18MPa</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Maksymalne ciśnienie w układzie pneumatycznym:</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">- 0,6 MPa jedнопrzewodowy</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">- 0,8 MPa dwuprzewodowy</td> <td></td> </tr> </table>	Ładowność 5 t		Ciśnienie pracy w układzie hydraulicznym 18MPa		Maksymalne ciśnienie w układzie pneumatycznym:		- 0,6 MPa jedнопrzewodowy		- 0,8 MPa dwuprzewodowy		<p>Piktogram informacyjny. 5t - T957/1 6,5t - T957/2</p>								
Ładowność 5 t																				
Ciśnienie pracy w układzie hydraulicznym 18MPa																				
Maksymalne ciśnienie w układzie pneumatycznym:																				
- 0,6 MPa jedнопrzewodowy																				
- 0,8 MPa dwuprzewodowy																				
14.	<table border="1" data-bbox="320 1556 627 1765"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Przybliżone masy wybranych towarów 1 m sześcienny = kg</td> </tr> <tr> <td>Ziemia</td> <td style="text-align: right;">1600 - 1800</td> </tr> <tr> <td>Pszemca</td> <td style="text-align: right;">710 - 820</td> </tr> <tr> <td>Ziemniaki</td> <td style="text-align: right;">625 - 725</td> </tr> <tr> <td>Buraki cukrowe</td> <td style="text-align: right;">650 - 700</td> </tr> <tr> <td>Rośliny strączkowe</td> <td style="text-align: right;">760 - 820</td> </tr> <tr> <td>Kruszywo budowlane</td> <td style="text-align: right;">1400 - 1850</td> </tr> <tr> <td>Wapno</td> <td style="text-align: right;">900 - 1500</td> </tr> <tr> <td>Węgiel kamienny</td> <td style="text-align: right;">1200 - 1600</td> </tr> </table>	Przybliżone masy wybranych towarów 1 m sześcienny = kg		Ziemia	1600 - 1800	Pszemca	710 - 820	Ziemniaki	625 - 725	Buraki cukrowe	650 - 700	Rośliny strączkowe	760 - 820	Kruszywo budowlane	1400 - 1850	Wapno	900 - 1500	Węgiel kamienny	1200 - 1600	<p>Piktogram informacyjny.</p>
Przybliżone masy wybranych towarów 1 m sześcienny = kg																				
Ziemia	1600 - 1800																			
Pszemca	710 - 820																			
Ziemniaki	625 - 725																			
Buraki cukrowe	650 - 700																			
Rośliny strączkowe	760 - 820																			
Kruszywo budowlane	1400 - 1850																			
Wapno	900 - 1500																			
Węgiel kamienny	1200 - 1600																			
15.	<p style="text-align: center;">UWAGA ! Zabrania się wykonywania czynności kontrolno-obsługowych pod obciążoną lub przechyloną, a nie podpartą skrzynią ładunkową</p>	<p>Piktogram informacyjny.</p>																		
16.	<p style="text-align: center;">UWAGA ! Zabrania się przebywania w zasięgu zsypanego się ładunku. Zabrania się wchodzenia na przyczepę podczas jazdy</p>	<p>Piktogram informacyjny.</p>																		

17.	<div style="border: 1px solid red; padding: 5px; width: fit-content; margin: auto;"> <p>Nakrętki kół dokręcić po kilku kilometrach a następnie robić to okresowo</p> </div>	Piktogram informacyjny.
18.	<div style="background-color: yellow; padding: 5px;"> <p>UWAGA ! Łączenie tylko z górnym zaczepem transportowym ciągnika</p> </div>	Piktogram informacyjny.
19.		Piktogram informacyjny.
20.		Piktogram informacyjny.
21.	<div style="background-color: yellow; padding: 5px;"> <p>UWAGA ! Łączenie dyszla z okiem obrotowym tylko ze sztywnym zaczepem transportowym ciągnia</p> </div>	Piktogram informacyjny. (w opcji z dyszlem z obrotowym okiem zaczepowym)
22.	<div style="background-color: yellow; padding: 5px;"> <p>UWAGA! Nieprawidłowe napięcie łańcuchów (linek) usztywniających bory przyczepy skutkuje rozszczelnieniem skrzyni ładunkowej.</p> </div>	Piktogram informacyjny.
23.	<div style="background-color: yellow; padding: 5px;"> </div>	Piktogram informujący o maksymalnej wysokości położenia skrzyni podczas wyładunku.
24.		Piktogram o punktach zawiesi – piktogram informacyjny

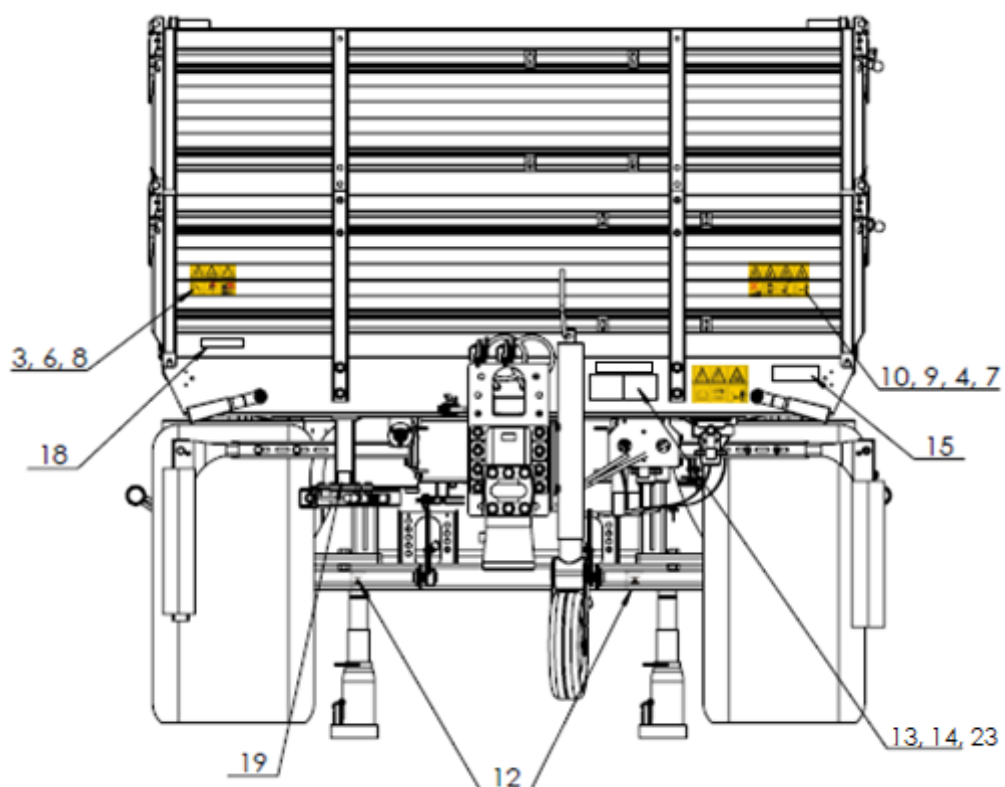

UWAGA

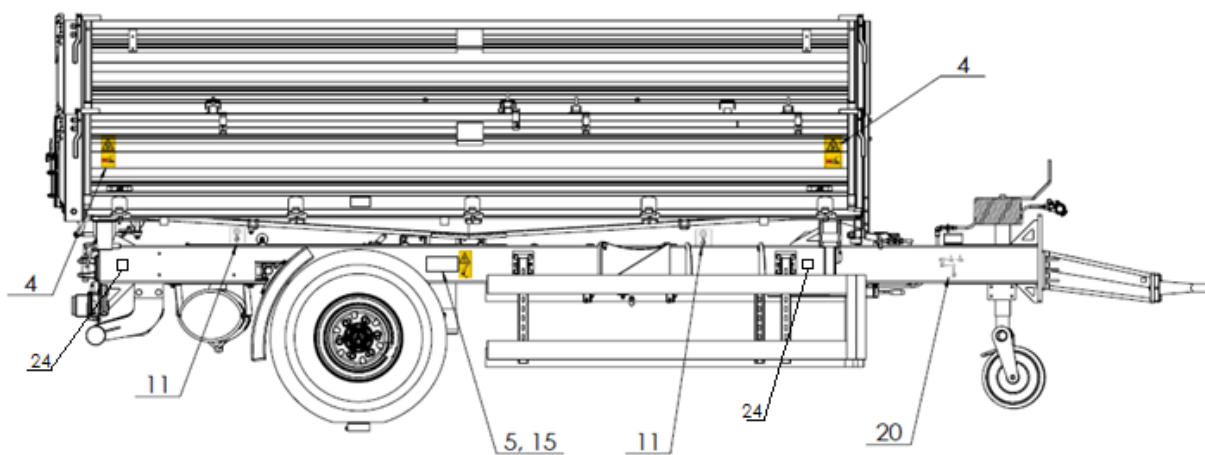
UWAGA!

Użytkownik przyczepy obowiązany jest dbać w całym okresie użytkowania o czytelność napisów i symboli ostrzegawczych umieszczonych na przyczepie. W przypadku ich uszkodzenia lub zniszczenia należy wymienić je na nowe.

2.4.2 Usytuowanie piktogramów na maszynie

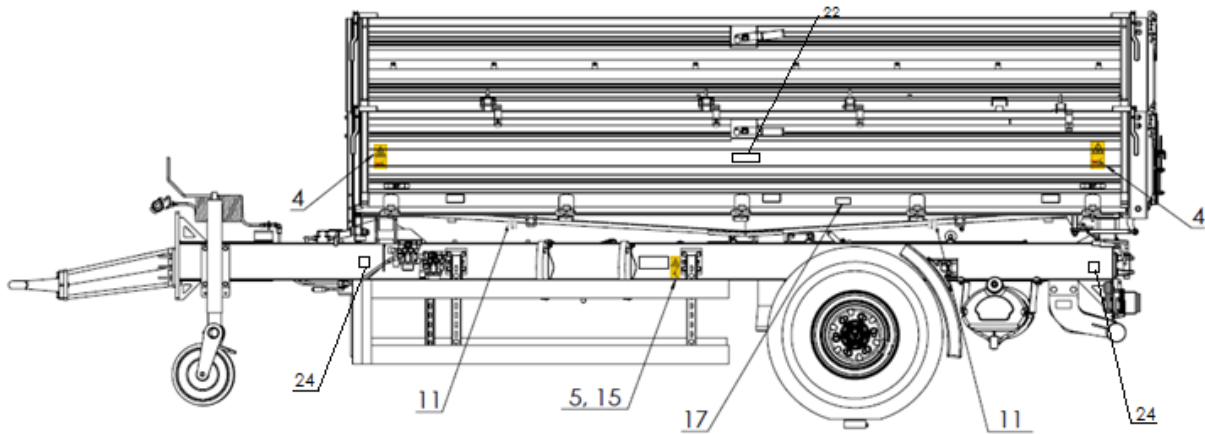

Rysunek 5. Rozmieszczenie piktogramów na przyczepie – widok z przodu

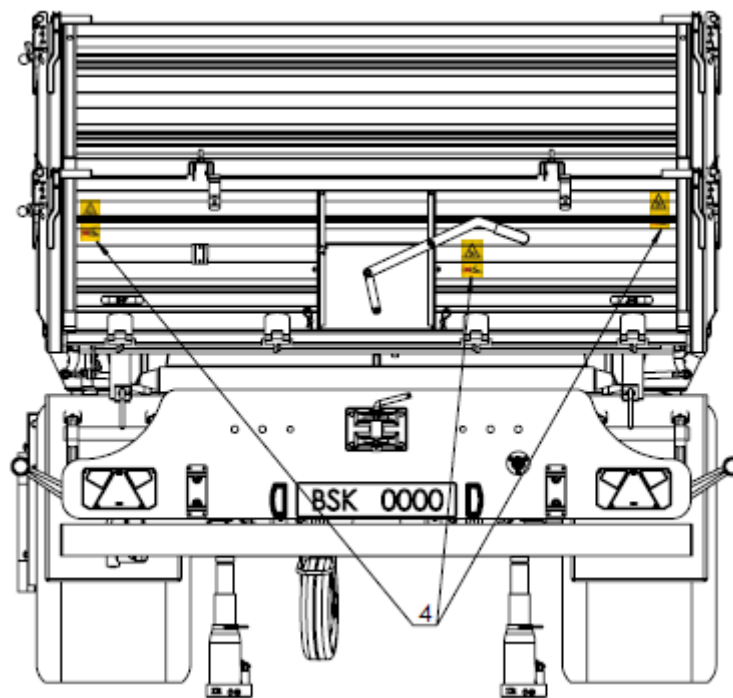

Rysunek 6. Rozmieszczenie piktogramów na przyczepie – widok z lewej strony

Rysunek 7. Rozmieszczenie piktogramów na przyczepie – widok z prawej strony

Rysunek 8. Rozmieszczenie piktogramów na przyczepie – widok z tyłu

3 Dane techniczne

3.1 Podstawowe dane techniczne

Tabela 3. Podstawowe dane techniczne

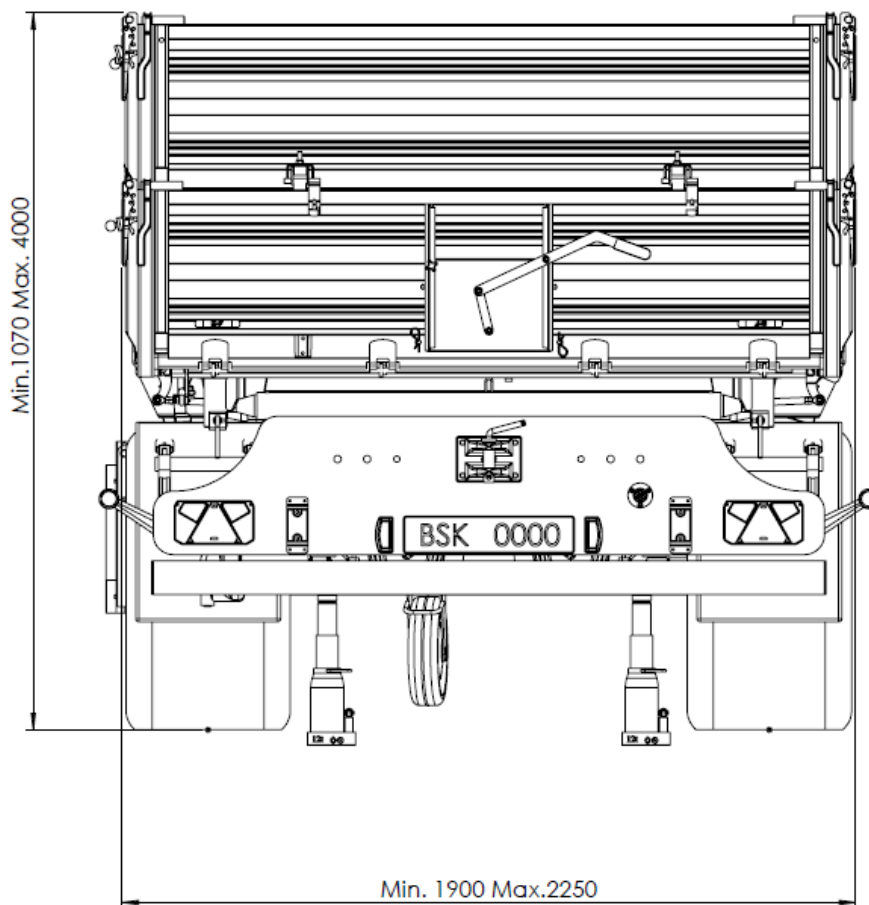
Lp.	Dane ogólne		
1.	Rodzaj pojazdu	Przyczepa rolnicza	
2.	Producent	METAL-FACH Sp. z o.o., 16-100 Sokółka, ul. Kresowa 62	
3.	Typ (model)	T957/1	T957/2
4.	Rodzaj nadwozia	skrzyniowe	
5.	Miejsce mocowania tabliczki znamionowej	na przedniej poprzeczce ramy skrzyni ładunkowej po prawej stronie	
6.	Miejsce wybicia numeru	na przedniej poprzeczce ramy podwozia po prawej stronie	
Wymiary/masy			
7.	Długość, mm	min. 6050 max. 6400	
8.	Szerokość, mm	min. 1900 max. 2250	
9.	Wysokość, mm	min. 980 max. 4000	
10.	Liczba osi, szt.	1	
11.	Rozstaw kół, mm	1650-1750	
12.	Średnica otworu oka dyszla, mm	40/50	
13.	Masa własna pojazdu*, kg	min. 1500 max. 2660	min. 1500 max. 2660
14.	Dopuszczalna masa całkowita pojazdu, kg:	6700	8550
15.	- na oś, kg	5800	7450
16.	- na zaczep, kg	900	1100
17.	Maksymalny nacisk na oś, kN	56,84	73,01
18.	Maksymalny nacisk na zaczep, kN	17,64	17,64
19.	Dopuszczalna ładowność pojazdu*, kg	min. 4140 max. 5700	min. 5890 max. 7450
Zawieszenie			
20.	Rodzaj zawieszenia	sztywne, zależne, bez resorowania	
Koła i ogumienie			
21.	Liczba kół, szt.	2	
22.	Rozmiar opon, liczba PR- opcjonalnie, rozmiar tarcz kół) oraz ciśnienie w ogumieniu [bar]	Patrz załącznik 5.2	

Układ hamulcowy		
23.	Hamulec roboczy	
	- rodzaj	mechaniczny, bębnowy
	- sterowanie	- pneumatyczne - instalacja dwuprzewodowa lub jednoprzewodowa - hydrauliczne – instalacja jednoprzewodowa,
	- działa na (liczba kół)	2
24.	Hamulec postojowy	
	- rodzaj	mechaniczny, bębnowy
	- sterowanie	- ręczne, za pośrednictwem przekładni śrubowej lub - sprężynowe, za pośrednictwem siłownika membranowo-sprężynowego
	- działa na (liczba kół)	2
Instalacja elektryczna		
25.	Napięcie znamionowe, V	12, od ciągnika współpracującego
Dane eksploatacyjne		
26.	Minimalna średnica zawracania	zależnie od ciągnika współpracującego
27.	Maksymalna prędkość robocza, km/h	40
28.	Maksymalna prędkość transportowa, km/h	40
Informacje dodatkowe		
29.	Sprzężenie z zaczepem ciągnika	z górnym zaczepem transportowym ciągnika
30.	Sprzęg tylny	automatyczny lub ręczny
31.	Ciągnik współpracujący	min. 25 kW
32.	Klasa czystości oleju	nie mniej niż 8 wg WAS 1638 (kategoria 20/18/15 wg ISO 4406-1998)

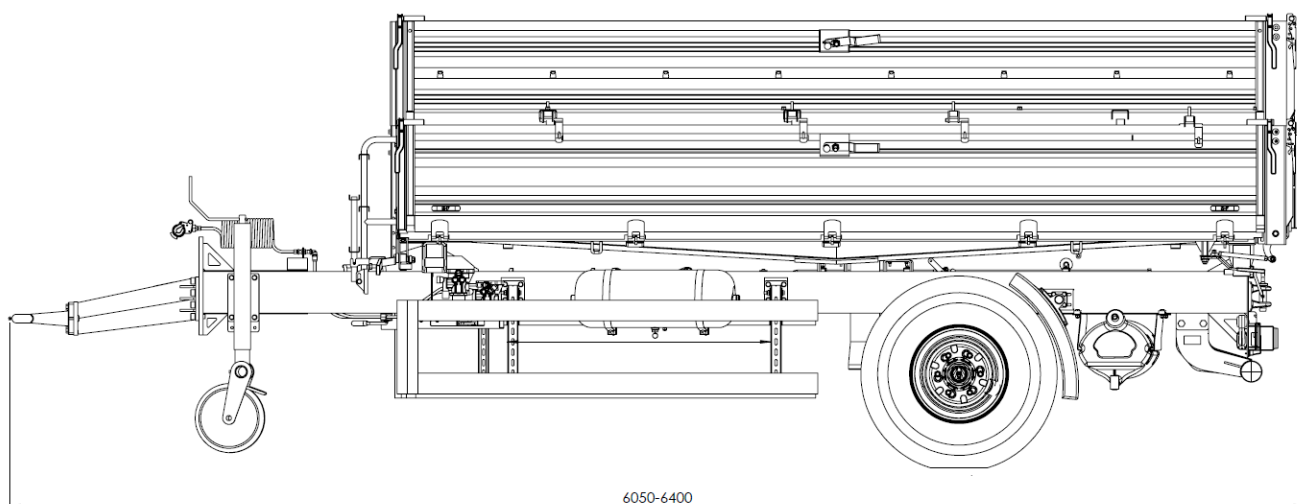
*W zależności od kompletacji przyczepy

3.2 Wymiary przyczep

Wymiary gabarytowe przyczep w położeniu transportowym przedstawiono na poniższych rysunkach:

Rysunek 9. Wymiary przyczepy – widok z tyłu

Rysunek 10. Wymiary przyczepy – widok z boku

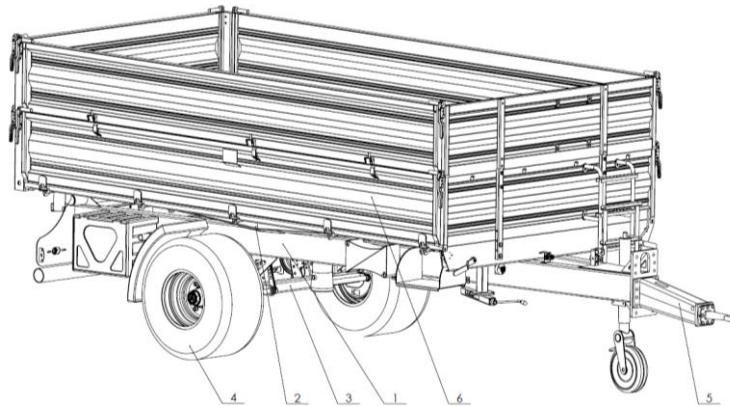
3.3 Budowa ogólna i zasada działania

Przyczepa T957 jest konstrukcją stalową, z otwartą przestrzenią ładunkową. Głównymi elementami przyczepy są: rama dolna, rama górna, oś jezdna, koła, adapter zaczepu, skrzynia ładunkowa (rysunek 11).

Przyczepa posiada kompletną instalację sygnalizacyjno-ostrzegawczą (instalację elektryczną oraz światła odblaskowe).

Przyczepa może być używana również do transportu na drogach publicznych.

Przyczepa jest wytwarzana zgodnie z Dyrektywą 2006/42/WE oraz normami umieszczonymi w deklaracji zgodności WE.

Rysunek 11. Budowa przyczepy:

1 - rama dolna, 2 - rama górna, 3 - oś jezdna, 4 - koła, 5 - adapter zaczepu,
6 - skrzynia ładunkowa

3.3.1 Podwozie

Przyczepa posiada sztywne zawieszenie. Oś montowana jest do przyczepy za pomocą płyt montażowych. Na zestawy kołowe przyczepy składają się następujące elementy: oś pojedyncza, koła jezdne oraz hamulce kół jezdnych.

3.3.2 Zaczep tylny

Producent przewiduje występowanie dwóch typów zaczepów tylnych: automatyczny lub manualny.

3.3.3 Przestrzeń ładunkowa

Przestrzeń ładunkową przyczep tworzą:

- rama górna, która osadzona jest na ramie dolnej w gniazdach przegubowych zabezpieczonych sworzniami, stanowiących punkty obrotu przy przechylaniu ramy górnej ze skrzynią ładunkową.
- ściany boczne i nadstawy boczne, które posiadają oddzielny zespół zamków, co pozwala na zamykanie i otwieranie poszczególnych segmentów ścian i nadstaw niezależnie od siebie i w dowolnej kolejności.
- zamki ścian i nadstaw zabezpieczone są przed samoczynnym, niepożądanym otwarciem.

Do przedniej ściany skrzyni ładunkowej może być zamontowany podest roboczy lub drabinka.

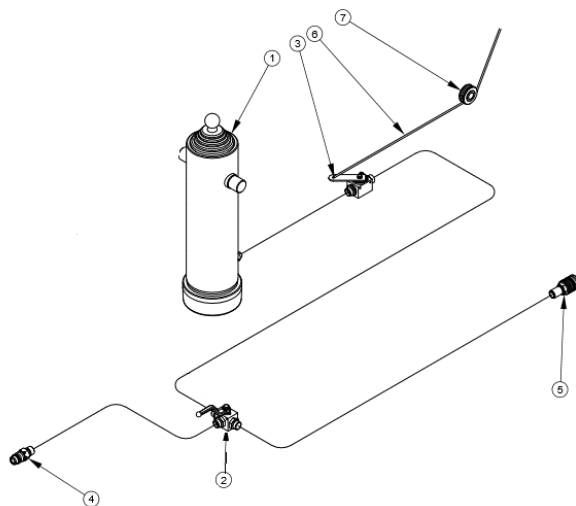
3.3.4 Hydrauliczny mechanizm przechylania skrzyni ładunkowej

Hydrauliczny mechanizm przechylania skrzyni służy do samoczynnego rozładunku przyczepy poprzez przechylenie skrzyni ładunkowej do tyłu lub na boki. Instalacja hydrauliczna mechanizmu przechylania jest zasilana olejem z układu hydraulicznego ciągnika.

W skład instalacji hydraulicznej wchodzi: wtyczka zaworu złącznego, przewody hydrauliczne, siłownik hydrauliczny jednostronnego działania, zawór odcinający oraz elementy złączne i mocujące.

Schemat instalacji hydraulicznej mechanizmu przechylania skrzyni ładunkowej przedstawiono na rys.12. Do sterowania podnoszeniem i opuszczaniem skrzyni ładunkowej służy rozdzielacz w układzie hydraulicznym ciągnika.

Do ramy dolnej przyczepy przykręcona jest konstrukcja zabezpieczająca przed opadaniem skrzyni ładunkowej podczas wykonywania prac konserwacyjno-naprawczych. Należy bezwzględnie używać podpory, gdyż zapewnia ona ochronę Użytkownika przed uszkodzeniami ciała.

Rysunek 12. Schemat instalacji hydraulicznej mechanizmu przechylania skrzyni ładunkowej,
1 - siłownik teleskopowy, 2 – zawór trójdrogowy, 3 - zawór odcinający, 4 –szybkozłącze - wtyczka,
5 – szybkozłącze – gniazdo, 6 - linka stalowa, 7 -rolka

UWAGA

UWAGA!

Wykonywanie prac konserwacyjno-naprawczych pod niezabezpieczoną podporą skrzynią ładunkową jest zabronione!

UWAGA

UWAGA!

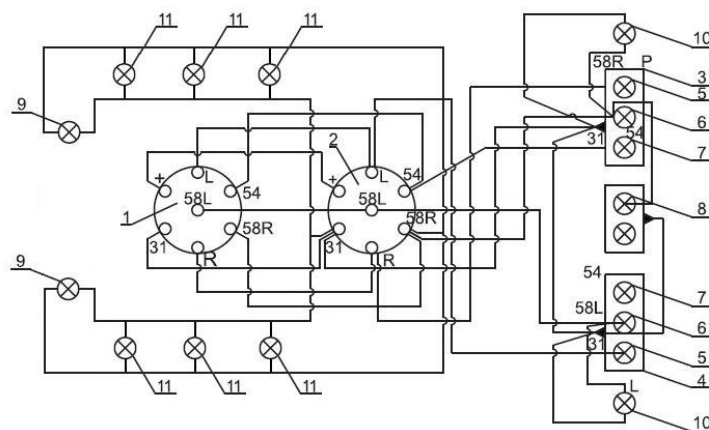
Podczas wchodzenia do skrzyni ładunkowej należy zachować szczególną ostrożność. Podczas wchodzenia należy korzystać z drabinki / podestu znajdujących się na przedniej ścianie przyczepy. Zabrania się wchodzenia po innych elementach konstrukcyjnych do tego nie przeznaczonych.

3.3.5 Plandeka zabezpieczająca

Przyczepa może być opcjonalnie wyposażona w plandekę zabezpieczającą. Plandeka służy do doraźnego zabezpieczenia przyczepy przed warunkami atmosferycznymi oraz przed wydobywaniem się ładunków luźnych podczas przejazdów transportowych. Należy dbać, aby opad atmosferyczny nie pozostawał na plandece, gdyż może to spowodować deformację. Zabezpieczenie plandekowe nie jest przystosowane do użytkowania na mrozie. Niska temperatura powoduje osłabienie materiału plandeki przejawiające się pękaniem.

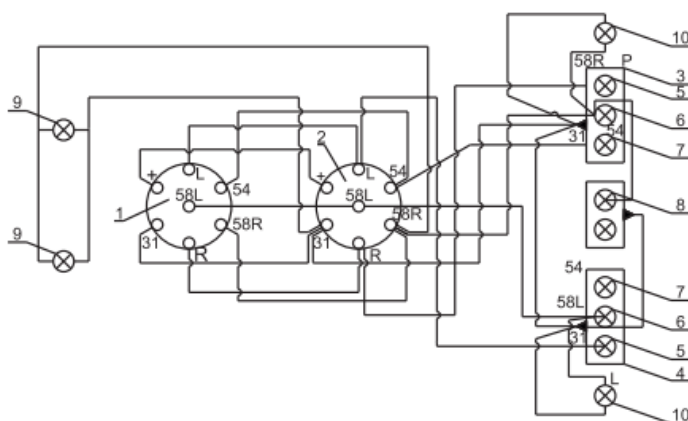
3.3.6 Instalacja oświetleniowa

Instalacja elektryczna przyczepy przystosowana jest do zasilania prądem stałym o napięciu 12V. Do podłączenia instalacji elektrycznej przyczepy z ciągnikiem należy stosować odpowiedni przewód łącznikowy. Są dwie opcje oświetlenia do wyboru – schematy poniżej.

Rysunek 13. Schemat instalacji oświetleniowej:

- 1 - wtyczka 7 kontaktowa, 2 - gniazdo 7 kontaktowe, 3 - tylna lampa zespolona prawa,
- 4 - tylna lampa zespolona lewa, 5 - żarówki światła, kierunku jazdy,
- 6 - żarówki światła pozycyjnych tylnych, 7 – żarówki światła hamowania “STOP”, 8- żarówki światła oświetlenia tablicy rejestracyjnej, 9 - lampa światła pozycyjnego przedniego,
- 10 – lampa światła obrysowego, 11- lampa światła obrysowego bocznego.

Rysunek 14. Schemat instalacji oświetleniowej przyczepy (wersja podstawowa – bez światła bocznych świecących):

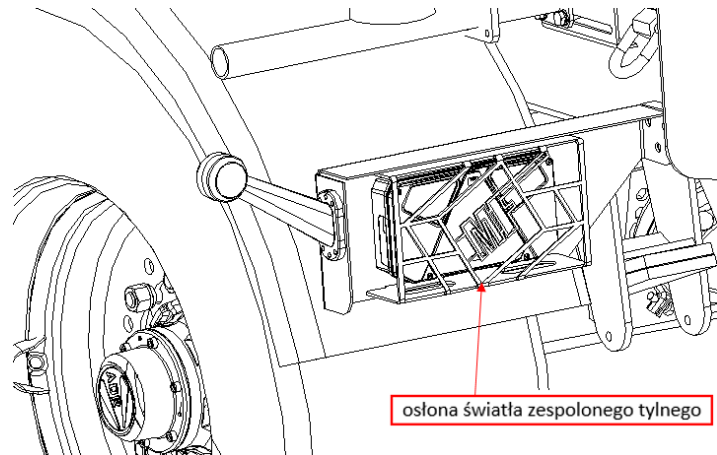
- 1 - wtyczka 7 kontaktowa, 2 - gniazdo 7 kontaktowe, 3 - tylna lampa zespolona prawa,
- 4 - tylna lampa zespolona lewa, 5 - żarówki światła, kierunku jazdy,
- 6 - żarówki światła pozycyjnych tylnych, 7 – żarówki światła hamowania “STOP”, 8- żarówki światła oświetlenia tablicy rejestracyjnej, 9 - lampa światła pozycyjnego przedniego,
- 10 – lampa światła obrysowego, 11- lampa światła obrysowego bocznego.

UWAGA!

Przyczepa jest wyposażona w osłony świateł zespolonych tylnych. Przed wjazdem na drogi publiczne osłony należy zdemontować!

UWAGA

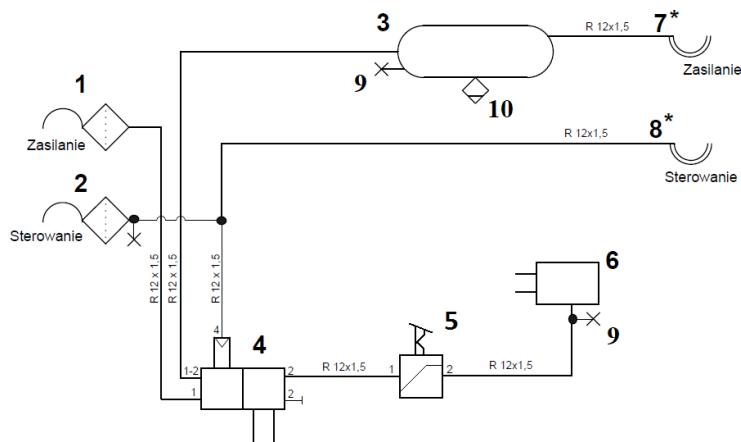
Rysunek 15. Umieszczenie osłony światła zespolonego tylnego

3.3.7 Układ hamulcowy

Przyczepa T957 wyposażona jest w następujące układy hamulcowe:

- hamulec roboczy – sterowany pneumatycznie, dwuprzewodowy (opcjonalnie jedнопrzewodowy) uruchamiany z miejsca kierowcy poprzez naciśnięcie pedału hamulca ciągnika lub sterowany hydraulicznie;
- hamulec postojowy – sterowany mechanicznie ręcznie za pośrednictwem przekładni śrubowej, działający na koła osi.

Schematy instalacji hamulcowej przedstawiono na rysunkach umieszczonych na następnych stronach instrukcji.

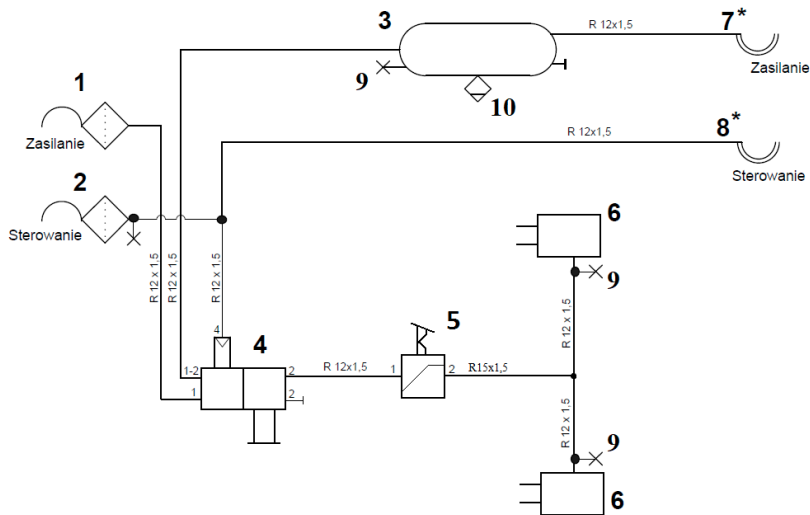

Lp.	Nazwa części
1	Złącze przewodów z filtrem, zasilanie
2	Złącze przewodów z filtrem, sterowanie
3	Zbiornik powietrza
4	Zawór hamulcowy z luzownikiem
5	Ręczny regulator siły hamowania
6	Siłownik hamulcowy
7*	Złącze przewodów z zaworem tylnym, zasilanie
8*	Złącze przewodów z zaworem tylnym, sterowanie
9	Zawór kontrolny
10	Odwadniacz

* Opcjonalnie

Rysunek 16. Schemat układu hamulcowego dwuprzewodowego pneumatycznego z jednym siłownikiem na oś

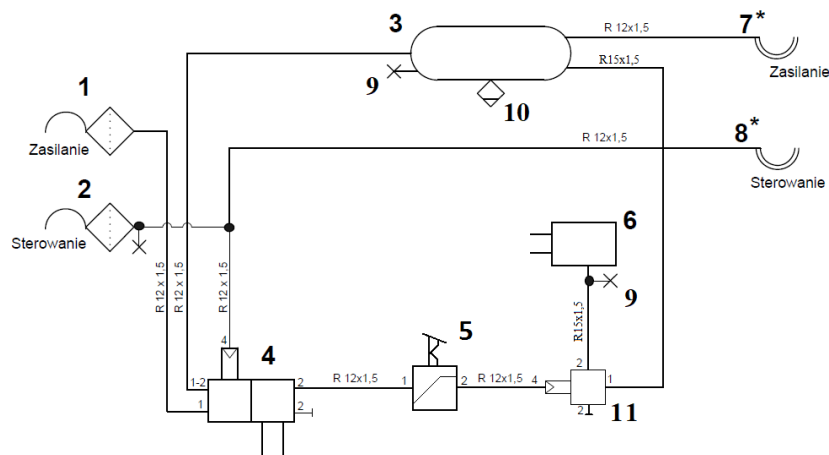

Lp.	Nazwa części
1	Złącze przewodów z filtrem, zasilanie
2	Złącze przewodów z filtrem, sterowanie
3	Zbiornik powietrza
4	Zawór hamulcowy z luzownikiem
5	Ręczny regulator siły hamowania
6	Siłownik hamulcowy
7*	Złącze przewodów z zaworem tylnym, zasilanie
8*	Złącze przewodów z zaworem tylnym, sterowanie
9	Zawór kontrolny
10	Odwadniacz

* Opcjonalnie

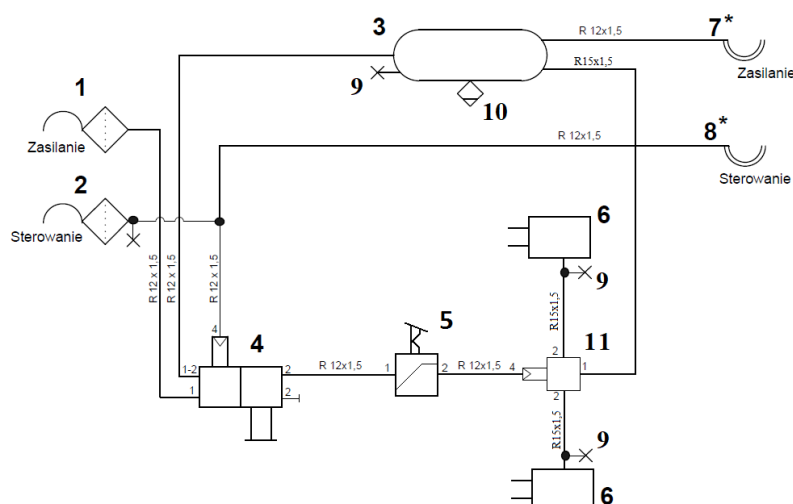
Rysunek 17. Schemat układu hamulcowego dwuprzewodowego pneumatycznego z dwoma siłownikami na oś

Lp.	Nazwa części
1	Złącze przewodów z filtrem, zasilanie
2	Złącze przewodów z filtrem, sterowanie
3	Zbiornik powietrza
4	Zawór hamulcowy z luzownikiem
5	Ręczny regulator siły hamowania
6	Siłownik hamulcowy
7*	Złącze przewodów z zaworem tylnym, zasilanie
8*	Złącze przewodów z zaworem tylnym, sterowanie
9	Zawór kontrolny
10	Odwadniacz
11	Zawór przełącznikowy

* Opcjonalnie

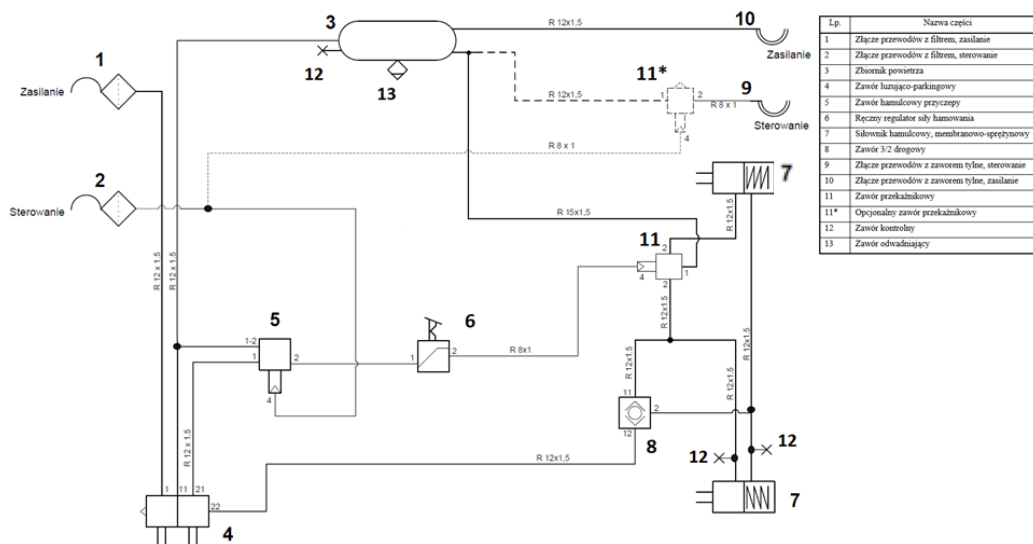
Rysunek 18. Schemat układu hamulcowego dwuprzewodowego pneumatycznego z jednym siłownikiem na oś wraz z zaworem przełącznikowym

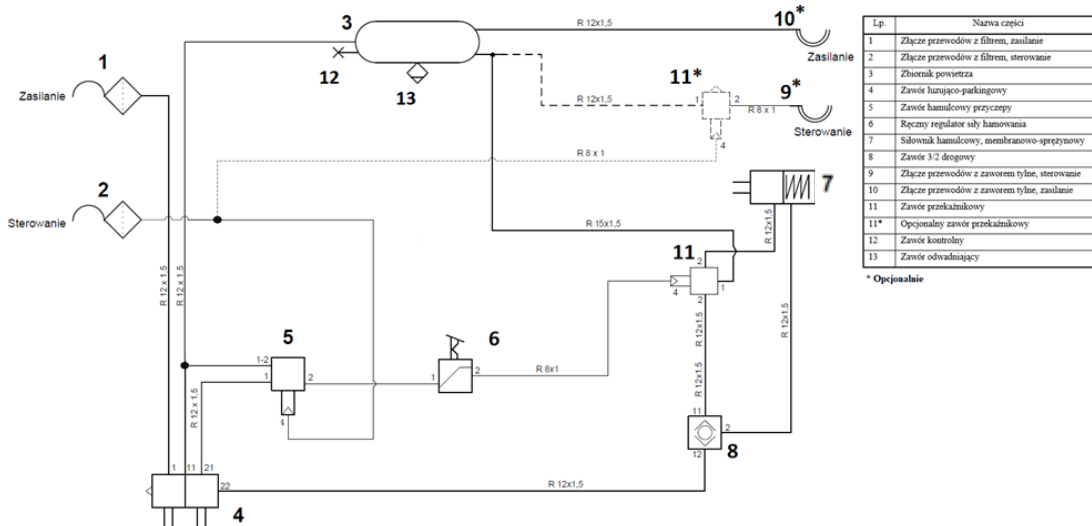
Lp.	Nazwa części
1	Złącze przewodów z filtrem, zasilanie
2	Złącze przewodów z filtrem, sterowanie
3	Zbiornik powietrza
4	Zawór hamulcowy z luzownikiem
5	Ręczny regulator siły hamowania
6	Siłownik hamulcowy
7*	Złącze przewodów z zaworem tylnym, zasilanie
8*	Złącze przewodów z zaworem tylnym, sterowanie
9	Zawór kontrolny
10	Odwadniacz
11	Zawór przełącznikowy

* Opcjonalnie

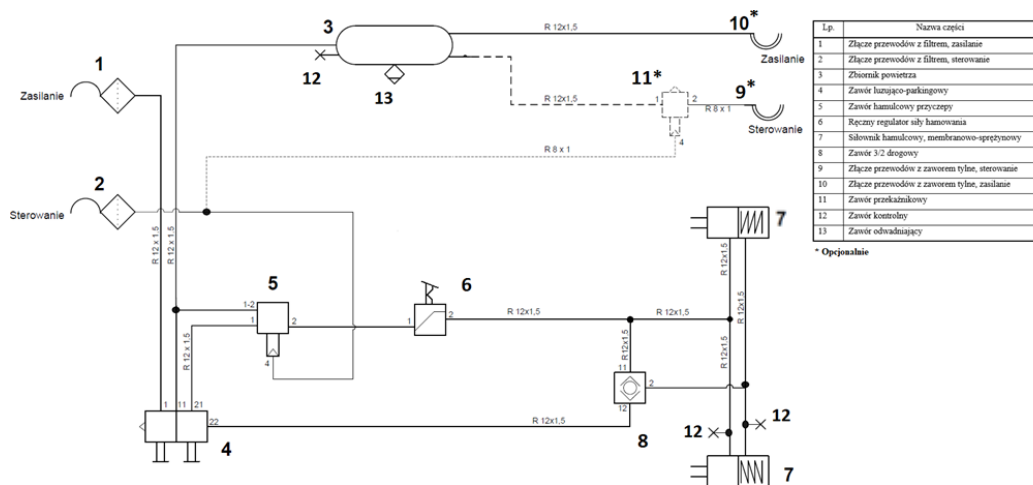
Rysunek 19. Schemat układu hamulcowego dwuprzewodowego pneumatycznego z dwoma siłownikami na oś wraz z zaworem przełącznikowym

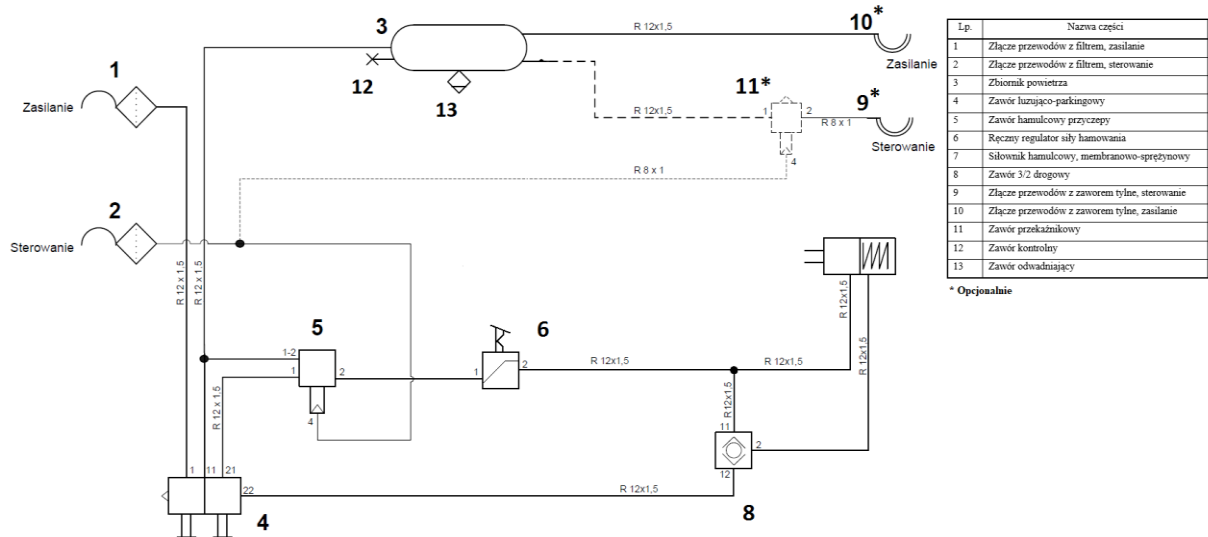
Rysunek 20. Schemat układu hamulcowego dwuprzewodowego pneumatycznego z dwoma siłownikami membranowo-sprężynowymi na oś wraz z zaworem przekaźnikowym

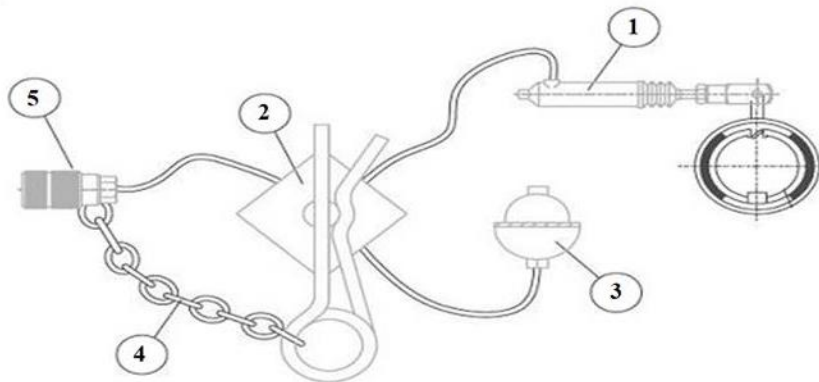
Rysunek 21. Schemat układu hamulcowego dwuprzewodowego pneumatycznego z jednym siłownikiem membranowo-sprężynowymi na oś wraz z zaworem przekaźnikowym

Rysunek 22. Schemat układu hamulcowego dwuprzewodowego pneumatycznego z dwoma siłownikami membranowo-sprężynowymi na oś

Rysunek 23. Schemat układu hamulcowego dwuprzewodowego pneumatycznego z jednym siłownikiem membranowo-sprężynowymi na oś

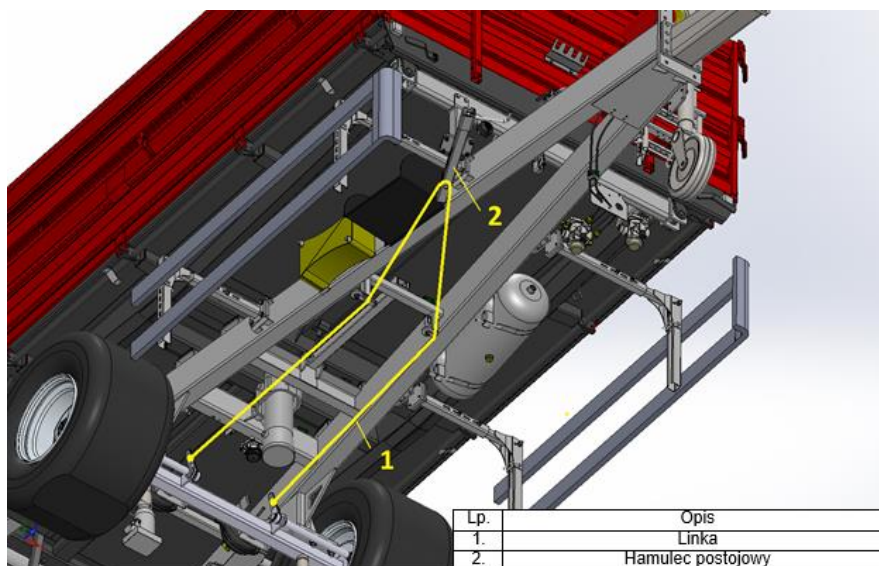

- 1-Siłownik hamulcowy
- 2-Zawór bezpieczeństwa
- 3-Akumulator hydrauliczny
- 4-Łańcuszek uruchamiający hamulce awaryjne
- 5-Złącze hamulcowe do ciągnika

Rysunek 24. Schemat układu hamulcowego hydraulicznego jedнопrzewodowego

3.3.8 Hamulec postojowy ręczny

Hamulec postojowy służy do unieruchomienia przyczepy w trakcie postoju oraz prac naprawczo-konserwacyjnych. Mechanizm korbowy hamulca, zamocowany jest do podłużnicy ramy dolnej. Linka stalowa, połączona jest z dźwigniami rozpieraka tylnej osi jezdnej oraz z mechanizmem korbowym naciągającym linkę. Napinanie linki (obrót korby mechanizmu zgodnie z kierunkiem obrotów wskazówek zegara), powoduje wychylenie dźwigni rozpieraków uruchamiających hamulce. Dopuszczalna siła na korbie mechanizmu zaciągającego linkę hamulca wynosi 15kg. Większa siła może spowodować uszkodzenie elementów hamulca.

Rysunek 25. Hamulec postojowy

4 Informacje dotyczące użytkowania

Przed każdym uruchomieniem maszyny użytkownik musi sprawdzić stan techniczny przyczepy. Należy zapoznać się z treścią Instrukcji Obsługi oraz przestrzegać wszelkich zawartych w niej wskazówek i uwag. Do bezpiecznego użytkowania maszyny niezbędne jest zapoznanie się z jej budową i zrozumienie zasady jej działania.

UWAGA

UWAGA!

Użytkownik ma obowiązek sprawdzenia przyczepy po dostawie oraz przed pierwszym użyciem oraz zapoznać się z treścią Instrukcji Obsługi.

Elementy do skontrolowania:

- komplectacja przyczepy (wyposażenie standardowe i dodatkowe),
- stan powłoki malarskiej,
- stan kół jezdnych i ciśnienie w ogumieniu,
- stan techniczny przewodów hydraulicznych,
- stan techniczny przewodów pneumatycznych,
- elementy oświetlenia.

4.1 Współpraca z ciągnikiem

4.1.1 Podłączanie przyczepy do ciągnika

Przed podłączeniem przyczepy należy upewnić się czy przyczepa i ciągnik są sprawne technicznie. W trakcie łączenia przyczepy należy korzystać wyłącznie z górnego zaczepu transportowego ciągnika. Należy uważnie sprawdzić zabezpieczenie zaczepu. Jeżeli ciągnik wyposażony jest w zaczep automatyczny, należy upewnić się czy operacja sprzęgania została zakończona. Podczas podłączania maszyn należy zachować szczególną ostrożność.

Zabrania się odłączania przyczepy jeżeli skrzynia ładunkowa jest podniesiona. Podczas sprzęgania i rozsprzęgania przyczepy maszyna musi być unieruchomiona poprzez hamulec postojowy.

Niewłaściwe użytkowanie i nieprzestrzeganie zaleceń zawartych w Instrukcji Obsługi stwarza zagrożenie dla zdrowia osobom obsługującym przyczepę i postronnym, znajdującym się w pobliżu.

UWAGA

UWAGA!

Podczas łączenia przyczepy zachować szczególną ostrożność.
W trakcie łączenia nikt nie może przebywać pomiędzy przyczepą

Przed pierwszym podłączeniem przyczepę należy przygotować. W tym celu należy sprawdzić poprawność dokręcenia nakrętek mocujących koła jezdne, odvodnić zbiornik powietrza w instalacji hamulcowej pneumatycznej, dostosować wysokość położenia oka dyszla.

W celu połączenia ciągnika z przyczepą ciężarową rolniczą T957 należy wykonać następujące czynności:

- ustawić oko dyszla przyczepy na wysokości zaczepu transportowego ciągnika;
- połączyć oko dyszla z zaczepem ciągnika;
- zabezpieczyć sworzeń zaczepu przed wypadnięciem;
- wyłączyć silnik ciągnika;
- włączyć hamulec postojowy ciągnika;
- połączyć instalacje układów: pneumatycznego, hydraulicznego i elektrycznego z odpowiednimi gniazdami instalacji ciągnika.

Przyczepa wyposażona jest w stopkę podporową. Zadaniem jej jest podpieranie dyszla przyczepy w czasie gdy nie jest ona agregowana z ciągnikiem.

UWAGA

UWAGA!

Zabrania się podpierania na stopie podporowej obciążonej przyczepy.

4.1.2 Odłączanie przyczepy od ciągnika

W celu odłączenia przyczepy od ciągnika należy wykonać następujące czynności:

- po zatrzymaniu ciągnika z przyczepą w miejscu, gdzie będzie pozostawiona przyczepa, zahamować hamulcem postojowym ciągnika;
- uruchomić hamulec postojowy przyczepy;
- jeśli przyczepa znajduje się na nierównym lub pochylonym podłożu, należy ją dodatkowo zabezpieczyć przed staczaniem, podkładając kliny pod koła;
- odłączyć od ciągnika przewody instalacji elektrycznej, hydraulicznej i pneumatycznej;
- odbezpieczyć i wyjąć sworzeń zaczepu odłączając w ten sposób dyszel od zaczepu, odjechać ciągnikiem i włożyć sworzeń do zaczepu.

UWAGA

UWAGA!

Nie wolno odłączać przyczepy od ciągnika:

- jeśli skrzynia ładunkowa jest podniesiona,
- jeśli przyczepa nie jest zabezpieczona przed przetaczaniem się.
- jeśli przyczepa jest załadowana.

4.2 Pierwsze uruchomienie przyczepy

UWAGA

UWAGA!

Przyczepę należy agregować tylko ze sprawnym ciągnikiem, który ma sprawny zaczep transportowy, sprawną instalacją pneumatyczną lub hydrauliczną i sygnalizacyjno-ostrzegawczą.

Użytkowanie oraz obsługa przyczepy może być wykonywana wyłącznie przez osoby uprawnione do kierowania ciągnikami rolniczymi z przyczepą.

Jeżeli informacje zawarte w Instrukcji Obsługi nie są do końca zrozumiałe należy się skontaktować ze sprzedawcą lub serwisem technicznym.

Przed pierwszym uruchomieniem przyczepy należy wykonać następujące czynności:

- 1) Zapoznać się z nazwami i rozmieszczeniem poszczególnych zespołów/elementów przyczepy,
- 2) Sprawdzić ciśnienie w ogumieniu przyczepy,
- 3) Podłączyć przyczepę do ciągnika:
- 4) Sprawdzić działanie i szczelność instalacji pneumatycznej lub hydraulicznej i elektrycznej przyczepy oraz ciągnika,
- 5) Sprawdzić wszystkie urządzenia, ich podłączenie i zabezpieczenie przed niepożądanym odłączeniem lub zmianą położenia.
- 6) Wyłączyć hamulec postojowy przyczepy.

Czynności wymienione w punkcie 3, 4, 5, 6 należy wykonywać przy każdym uruchamianiu przyczepy.

4.3 Załadunek skrzyni

Załadunek skrzyni może odbywać się tylko wtedy, gdy przyczepa jest sprzęgnięta z ciągnikiem, ustawiona na terenie poziomym i z dyszlem ustawionym do jazdy na wprost.

Przy załadunku pożądane jest korzystanie z mechanicznych urządzeń ładujących (dźwigu, ładowarki, przenośnika itp.).

Przed przystąpieniem do załadunku należy sprawdzić, czy zamknięte są zamki ścian i nadstaw.

W trakcie załadunku przyczepy należy dążyć do równomiernego rozmieszczenia ładunku na całej powierzchni podłogi skrzyni ładunkowej. Przy transporcie materiałów wywierających punktowy nacisk na podłogę skrzyni (ładunki o masie skupionej np. duże kamienie), należy przed załadunkiem umieścić na podłodze grube deski. Pozwoli to, na uzyskanie mniejszego powierzchniowego obciążenia podłogi i zabezpieczy ją przed uszkodzeniem.

W przypadku przewożenia materiałów objętościowych zastosować nadstawy ścian skrzyni ładunkowej, a w przypadku przewożenia materiałów wystających poza płaszczyzny obrysowe przyczepy należy zastosować się do przepisów ruchu drogowego i zgodnie z nimi oznakować wystający ładunek.

Gdy przewożony ładunek ma bardzo małe ziarna (np. rzepak) lub są to sproszkowane materiały, to transport przyczepą powinien się odbywać pod warunkiem, że w miejscach szczelin mniejszych niż ziarno przewożonego materiału skrzynia ładunkowa zostanie dokładnie uszczelniona. Do tego można użyć uszczelki gumowych, folii, uszczelniaczy silikonowych, sznura lub płótna PCV czy innych materiałów które są używane do plandek.

Podczas użytkowania przyczepy w warunkach ujemnych temperatur należy zwrócić szczególną uwagę na gramaturę ładowanego materiału. Niska temperatura może powodować zbrylanie się sypkich materiałów. Wsypywanie takich materiałów z większej wysokości może spowodować uszkodzenia podłogi oraz innych części przyczepy (np. ścian skrzyni ładunkowej, stelaża plandeki itp.).

UWAGA

UWAGA.

Przewożony ładunek musi być zabezpieczony przed zmianą położenia, wywoływaniem nadmiernego hałasu oraz przed wysypywaniem się na drogę.

UWAGA

UWAGA!

Zachować odpowiednie napięcie łańcuchów (linek) usztywniających bory przyczepy – nacisk 15 kg powoduje max 50 mm odkształcenie linki.

4.4 Rozładunek skrzyni

Rozładunek skrzyni ładunkowej może odbywać się ręcznie, mechanicznie lub za pomocą hydraulicznego mechanizmu przechyłania skrzyni.

Rozładunek przyczepy poprzez przechylenie skrzyni ładunkowej należy przeprowadzić wykonując następujące czynności, przy zachowaniu ich kolejności:

- ustawić ciągnik w osi przyczepy;
- zahamować ciągnik hamulcem postojowym;
- wyjąć z otworu sworznie łączący skrzynię ładunkową z ramą podwozia
- sprawdzić czy sworznie z tyłu przyczepy lub po tej stronie na którą zostanie dokonany rozładunek, są właściwie założone;
- sprawdzić stan techniczny sworznia wywrotu oraz poprawne mocowanie kołka sprężystego, zabezpieczającego przed jego wysuwem;
- otworzyć tylne zamki ściany;
- spowodować przechylenie skrzyni ładunkowej za pomocą siłownika instalacji hydraulicznej;
- po zsunięciu się ładunku opuścić skrzynię i zamknąć ścianę(y) za pomocą zamków.

Po wysypaniu ładunku z przyczepy należy:

- opuścić skrzynię ładunkową i usunąć resztki przewożonego materiału,
- zamknąć tylne zamki ściany i zabezpieczyć przed samoczynnym otwarciem.

UWAGA

UWAGA!

- Zabrania się rozładunku przyczepy do przodu.
- Nie wolno nikomu przebywać w pobliżu przechyłanej skrzyni oraz w zasięgu zsypanych ładunku.
- Nie wolno odłączać ciągnika od przyczepy, gdy skrzynia ładunkowa jest podniesiona.
- Przed rozpoczęciem rozładunku przyczepy poprzez przechylenie skrzyni ładunkowej, należy bezwzględnie sprawdzić, czy tylne zamki są otwarte.
- Zabrania się przewożenia osób na przyczepie.
- Należy obserwować stabilność przyczepy podczas wywracania skrzyni ładunkowej.

4.5 Przejazd po drodze publicznej

Podczas przejazdów transportowych należy się dostosować do przepisów o ruchu drogowym państwa, w którym przyczepa jest użytkowana. Prędkość poruszania się powinna być dostosowana do warunków panujących na drodze oraz stopnia załadowania przyczepy. Zabrania się przekraczania dozwolonej prędkości konstrukcyjnej.

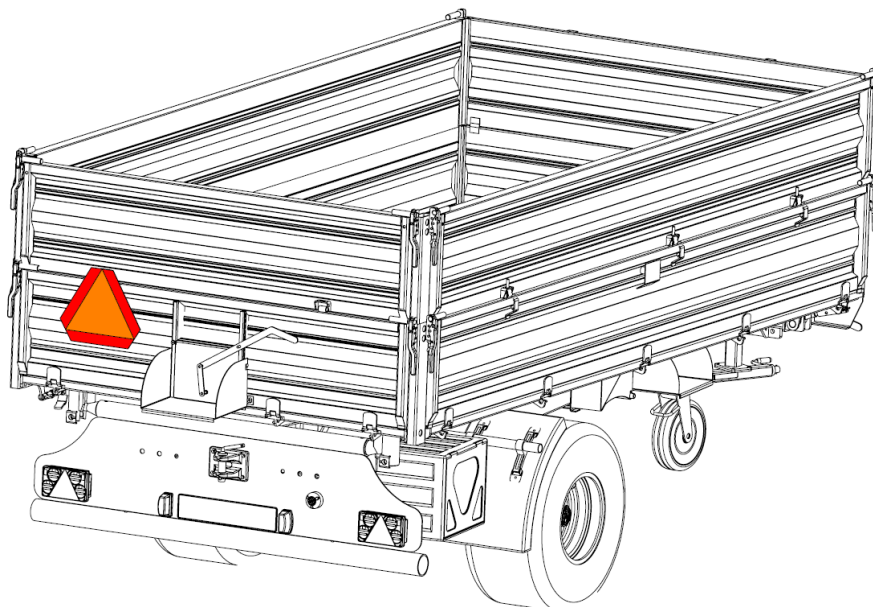
Przed planowanym przejazdem transportowym należy sprawdzić czy maszyna jest prawidłowo podłączona, szczególnie należy zwrócić uwagę na zabezpieczenia sworznia zaczepu. Przed rozpoczęciem jazdy istotne jest sprawdzenie zabezpieczenia wszystkich sworzni przed wypadnięciem. Sprawdzić zabezpieczenie zasuw ściany tylnej i upewnić się że wszystkie ściany skrzyni ładunkowej są prawidłowo zamknięte.

Przed każdym użyciem maszyny konieczne jest sprawdzenie jej stanu technicznego pod względem bezpieczeństwa. Dotyczy to w szczególności układu zaczepowego, jezdnego, instalacji hamulcowej i sygnalizacji świetlnej oraz instalacji hydraulicznej i pneumatycznej. Przed przejazdem należy zwolnić hamulec postojowy.

Przyczepy nie należy użytkować na pochyleniach powyżej 8,5°. Użytkowanie przyczepy na większych pochyleniach grozi wywróceniem się przyczepy w wyniku utraty stateczności.

Zabrania się przekraczania dopuszczalnej masy całkowitej przyczepy. Przekroczenie tej masy może spowodować uszkodzenia maszyny i spowodować zagrożenie w czasie jazdy. Przeładowanie przyczepy powoduje obniżenie skuteczności działania układu hamulcowego.

Podczas przejazdów po progach publicznych należy przestrzegać prawa o ruchu drogowym Państwa członkowskiego Wspólnoty, na terenie którego przyczepa jest użytkowana. Między innymi należy zaopatrzyć przyczepę w atestowany trójkąt wyróżniający pojazdy wolno poruszające się, jeżeli jest to wymagane, rysunek 26.

Rysunek 26. Umieszczenie trójkąta wyróżniającego pojazdy wolno poruszające się

Podczas transportu ładunek musi być rozłożony równomiernie oraz zabezpieczony tak aby nie miał możliwości przesuwania się lub przewrócenia.

Istnieje ryzyko przewrócenia się maszyny podczas jazdy na terenie opadającym lub nierównym.

UWAGA

UWAGA!

Należy przestrzegać obowiązujących przepisów ruchu drogowego. W pierwszych godzinach eksploatacji hamulców, szczęki bębnowe dopasowują się do bębnow hamulcowych. Całkowita skuteczność hamowania zostaje osiągnięta po fazie dotarcia elementów ciernych.

4.6 Instalacja hydrauliczna

4.6.1 Obsługa hydraulicznego układu przechylania skrzyni ładunkowej

Hydrauliczny mechanizm służy do samoczynnego rozładunku przyczepy poprzez przechylenie skrzyni ładunkowej do tyłu lub na boki. Instalacja hydrauliczna mechanizmu przechylania jest zasilana olejem z układu hydraulicznego ciągnika.

W skład instalacji hydraulicznej wchodzi: wtyczka zaworu złącznego, przewody hydrauliczne, siłownik hydrauliczny jednostronnego działania, zawór odcinający oraz elementy złączne i mocujące. Do sterowania podnoszeniem i opuszczaniem skrzyni ładunkowej służy rozdzielacz w układzie hydraulicznym ciągnika.

UWAGA

UWAGA!

Należy przestrzegać, aby olej w układzie hydraulicznym przyczepy i olej zewnętrznej instalacji hydraulicznej ciągnika był tego samego rodzaju i gatunku. Stosowanie różnych gatunków oleju jest niedopuszczalne

UWAGA

UWAGA!

Olej hydrauliczny w czasie pracy może nagrzewać się do wysokich temperatur. Należy dbać o szczelność instalacji hydraulicznej. Istnieje ryzyko zranienia w przypadku pęknięcia przewodu układu hydraulicznego.

Instalacja hydrauliczna przyczepy powinna być całkowicie szczelna. Szczelność instalacji hydraulicznej należy sprawdzić stosując kilkusekundowe przeciążenie układu przechylając skrzynię ładunkową do tyłu. W przypadku stwierdzenia wycieku oleju na połączeniach przewodów hydraulicznych - należy złącza dokręcić. Jeśli to nie spowoduje usunięcia usterki - trzeba wymienić przewód lub elementy złącza na nowe. Jeżeli wyciek oleju występuje poza złączem, nieszczelny podzespół instalacji hydraulicznej należy wymienić. Każde uszkodzenie mechaniczne podzespołu kwalifikuje go do wymiany na nowy.

Stan instalacji hydraulicznej powinien być kontrolowany na bieżąco podczas użytkowania przyczepy. Przy łączeniu instalacji hydraulicznych przyczepy i ciągnika, należy przestrzegać wymaganej czystości łączonych elementów złącznych.

UWAGA

UWAGA!

Regularnie co 6 miesięcy dokonać przeglądu układu hydraulicznego. Zwrócić uwagę na stan przewodów hydraulicznych. Nawet nieuszkodzone przewody hydrauliczne wymieniać co 5 lat.

UWAGA

UWAGA!

Ciśnienie pracy układu hydraulicznego wynosi 18MPa.

Mniejsze ciśnienie może nie być wystarczające do zapewnienia odpowiedniego uniesienia skrzyni ładunkowej, a tym samym może prowadzić do niezsuwania się ładunku z przyczepy.

4.6.2 Regulacja hydraulicznego mechanizmu przechylenia skrzyni ładunkowej

Układ hydrauliczny wyposażony jest w linkę zabezpieczającą (ogranicznik kątów przechylenia skrzyni ładunkowej) oraz zawór odcinający dopływ oleju do siłownika hydraulicznego podczas przechylenia skrzyni ładunkowej. Ze względów bezpieczeństwa, zabronione jest dokonywanie regulacji przez osoby nieupoważnione lub zdejmowanie ograniczników.

Zadaniem zaworu odcinającego jest odcięcie dopływu oleju do siłownika przed uzyskaniem maksymalnego (dopuszczalnego) kąta przechylenia skrzyni ładunkowej. Zmiana długości linki łączącej ramę skrzyni z zaworem odcinającym lub jej zerwanie, może być przyczyną uszkodzenia i stwarza możliwość wywrócenia się przyczepy.

UWAGA

UWAGA!

Zabrania się odcinania linki-ogranicznika przechylenia skrzyni ładunkowej lub ich odłączania.

Zawór odcinający jest wyregulowany przez producenta przyczepy i zabroniona jest zmiana ustawień przez użytkownika. Niewłaściwa regulacja może spowodować wywrócenie przyczepy.

4.7 Instalacja hamulcowa

4.7.1 Instalacja hamulcowa pneumatyczna

UWAGA

UWAGA!

Instalacja pneumatyczna znajduje się pod wysokim ciśnieniem.

Przed rozpoczęciem prac naprawczych, układ pneumatyczny należy pozbawić ciśnienia i wyłączyć silnik ciągnika.

Przy przyłączaniu przewodów pneumatycznych do systemu pneumatycznego ciągnika należy uważać na to, aby zawory ze strony ciągnika i przyczepy nie były pod ciśnieniem. Połączenie pneumatyczne należy regularnie kontrolować i wymieniać uszkodzone elementy oraz starzejące się części. Należy sprawdzić szczelność przewodów. Niedopuszczalny jest wypływ powietrza. Wymiana przewodów musi odpowiadać technicznym wymaganiom producenta. Przewody elastyczne wymieniać co pięć lat, chyba że wcześniej stwierdzono uszkodzenie.

Naprawa układu pneumatycznego może być prowadzona tylko przez upoważnionego przedstawiciela producenta przyczepy.

4.7.2 Hydrauliczna instalacja hamulcowa

Układ hamulcowy przyczepy jest wyposażony w główny zawór hamulcowy z hydraulicznym akumulatorem ciśnienia, ręcznym regulatorem siły hamowania i siłownikami hydraulicznymi.

W trakcie podłączania przewodów hydraulicznych do ciągnika, należy się upewnić że instalacja hydrauliczna ciągnika oraz przyczepy nie była pod ciśnieniem. W razie potrzeby należy zredukować ciśnienie resztkowe w instalacji.

4.8 Podłączanie i odłączanie drugiej przyczepy

Przyczepa posiada możliwość podłączenia drugiej przyczepy. Przed podłączeniem drugiej przyczepy, należy zapoznać się z jej Instrukcją Obsługi i przestrzegać jej zaleceń. Podłączając dodatkową przyczepę należy pamiętać o następujących rzeczach:

- dopuszczalna masa przyczepy ciągniętej jest zależna od wariantu przyczepy i nie może przekraczać masy pierwszej przyczepy,
- przed podłączeniem przyczepy należy sprawdzić czy obie przyczepy są sprawne technicznie,
- w trakcie łączenia nikt nie powinien przebywać pomiędzy maszynami. Osoba pomagająca podłączać maszyny powinna znajdować się poza strefą niebezpieczną i być widoczna przez operatora,

Procedura podłączania drugiej przyczepy:

- 1) Ciągnik z podłączoną pierwszą przyczepą należy ustawić na wprost przed dyszlem drugiej przyczepy.
- 2) Drugą przyczepę należy unieruchomić hamulcem postojowym.
- 3) Wyjąć sworzeń tylnego zaczepu w pierwszej przyczepie.
- 4) Ustawić dyszel drugiej przyczepy w pozycji umożliwiającej sprzęgnięcie.
- 5) Cofając ciągnik najechać tylnym zaczepem pierwszej przyczepy na dyszel drugiej.
- 6) Połączenie zabezpieczyć sworzniem, a sworzeń zawleczką.
- 7) Podłączyć przewody instalacji pneumatycznej lub hydraulicznej oraz elektrycznej zgodnie z zaleceniami zawartymi w Instrukcji Obsługi.

Procedura odłączania drugiej przyczepy:

- po zatrzymaniu ciągnika z przyczepami w miejscu, gdzie będzie pozostawiona druga przyczepa, zahamować hamulcem postojowym ciągnika,
- uruchomić hamulec postojowy obu przyczep,
- jeśli przyczepa, która ma być odłączona znajduje się na nierównym lub pochylonym podłożu, należy ją dodatkowo zabezpieczyć przed staczaniem, podkładając klin pod koła,
- odłączyć przewody instalacji elektrycznej, hydraulicznej i pneumatycznej,
- odbezpieczyć i wyjąć sworzeń zaczepu tylnego, odłączając w ten sposób dyszel od zaczepu, odjechać ciągnikiem wraz z przyczepą i włożyć sworzeń do tylnego zaczepu przyczep

5 Elementy regulacji bieżącej

W celu sprawnego funkcjonowania, przyczepa T957 wymaga następujących regulacji:

- regulacja luzu łożysk kół;
- obsługa ogumienia;
- obsługa instalacji hydraulicznej;
- regulacja elementów instalacji hamulcowej.

5.1 Koła – regulacja luzu łożysk

Zaleca się regularne kontrolowanie luzu łożysk osi jezdnej. Kontrolę taką należy przeprowadzić w nowo zakupionej przyczepie, po przejechaniu pierwszych około 100 km. Następnie w trakcie eksploatacji, po przejechaniu około 1500-2000 km należy sprawdzić ponownie i, jeśli to konieczne, wyregulować.

W celu regulacji luzu łożysk należy:

- 1) Połączyć przyczepę z ciągnikiem i uruchomić hamulec postojowy ciągnika.
- 2) Jedną stronę przyczepy podnieść tak, aby koło nie dotykało podłoża i zabezpieczyć przed opadnięciem.
- 3) Jeżeli koło wykazuje nadmierny luz, zdemontować pokrywę piasty oraz wyjąć zawleczkę zabezpieczającą nakrętkę koronkową przed samoczynnym odkręceniem.
- 4) Obracając kołem, jednocześnie dokręcić nakrętkę koronową, aż do całkowitego zahamowania koła.
- 5) Odkręcić nakrętkę o $1/6 \pm 1/3$ obrotu do pokrycia się najbliższego rowka na zawleczkę z otworem na czopie piasty.
- 6) Zabezpieczyć nakrętkę nową zawleczką, założyć i przykręcić pokrywę piasty.

Po prawidłowo przeprowadzonej regulacji luzu łożysk, koło powinno się obracać płynnie, bez zacięć i wyczuwalnych oporów (nie pochodzących z ocierania szczęk hamulcowych o bęben). Lekkie tarcie szczęk o bęben, szczególnie w nowej przyczepie lub po ich wymianie na nowe, jest zjawiskiem normalnym. Prawidłowość regulacji luzu łożysk trzeba ostatecznie sprawdzić po przejechaniu kilku kilometrów, kontrolując stopień nagrzania piast. Przyczyną występowania znacznych oporów przy obracaniu kół oraz grzania się piast, poza niewłaściwą regulacją luzu łożysk, mogą być zanieczyszczenia znajdujące się w smarze, lub uszkodzenia łożysk. Powyższe objawy wymagają demontażu piasty koła i usunięcia niesprawności.

UWAGA

UWAGA!

Podczas unoszenia koła przyczepy należy przestrzegać następujących zasad:

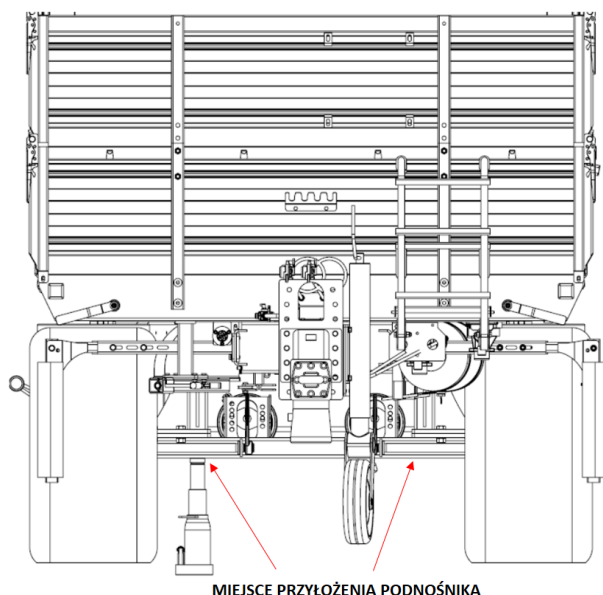
- przyczepę połączyć z ciągnikiem, ustawić na płaskim podłożu i zahamować hamulcem postojowym ciągnika;
- pod koło, które nie jest unoszone, należy podłożyć kliny zabezpieczające;
- umieścić podnośnik pod osią w pobliżu unoszonego koła i ponieść koło tak aby nie dotykało podłoża;
- zabezpieczyć koło przed opadnięciem podkładając pod oś odpowiedniej wysokości podstawkę.

5.2 Koła – ogumienie

Obsługa ogumienia polega na kontroli stanu przez oględziny oraz sprawdzeniu ciśnienia wewnętrznego. Istotne jest także to, czy opony nie mają widocznych pęknięć odsłaniających lub naruszających ich osnowę oraz czy dobry jest stan piast, tarcz kół i ich mocowanie.

Podczas prac związanych z ogumieniem maszynę należy unieruchomić hamulcem postojowym, a koła zabezpieczyć klinami.

Demontaż koła dozwolony jest wyłącznie wtedy, gdy skrzynia ładunkowa przyczepy jest opróżniona. Do prac naprawczych kół należy używać odpowiednich narzędzi. W związku z ryzykiem związanym z obsługą i naprawą opon, osoba dokonująca naprawy powinna być w tym celu przeszkolona. Zaleca się kontrolę dokręcenia nakrętek po pierwszym użyciu, po pierwszym przejeździe z ładunkiem a następnie, w przypadku intensywnej eksploatacji maszyny, co 100 kilometrów. Czynności kontrolne należy powtarzać po każdorazowym demontażu kół. Miejsca przyłożenia podnośnika oznaczone są na rys. 27.

Rysunek 27. Miejsce przyłożenia podnośników

Przy dłuższym postoju przyczepy, konieczna jest ochrona ogumienia przed promieniowaniem słonecznym. Należy unikać uszkodzonej nawierzchni drogi, nagłych i zmiennych manewrów oraz wysokiej prędkości podczas skręcania.

Należy regularnie kontrolować ciśnienie w ogumieniu, przepompowanie może prowadzić do eksplozji. Ciśnienie w ogumieniu może się zmieniać podczas całodiennej eksploatacji. Należy dostosować prędkość i ładowność do panującego w oponach ciśnienia.

UWAGA

UWAGA!

Nakrętki kół należy sprawdzać regularnie (ich stan i dokręcenie przed każdym użyciem przyczepy) oraz w razie potrzeby dokręcić.

Wartość momentu dokręcania nakrętek dla gwintów:

M18x1,5 = 270 Nm,

M20x1,5 = 350 Nm,

M22x1,5 = 475 Nm.

UWAGA

UWAGA!

Przy obsłudze ogumienia bezwzględnie należy zabezpieczyć przyczepę przed samoczynnym przemieszczaniem się poprzez hamulec postojowy i kliny pod koła. Demontaż koła można przeprowadzić tylko w przypadku, kiedy przyczepa nie jest załadowana.

UWAGA

UWAGA!

W czasie jazdy po łuku oraz cofania kąt pomiędzy wzdłużną osią ciągnika i wzdłużną osią przyczepy nie może przekraczać 45°. Nie stosowanie się do tego warunku może powodować uszkodzenie kół i osi.

Tabela 4. Charakterystyka ogumienia T957/1

Rozmiar, liczba płócien	Indeks prędkości i nośności	Obręcze	Ciśnienie wewnętrzne, [bar]
400/60-15,5 14PR	145 A8	13.00x15,5	3,6-4,6
400/60-15,5 16 PR	147 A8	13.00x15,5	5,5
400/60-15,5 18 PR	149 A8	13.00x15,5	6,2
400/60-15,5 18 PR	151A8	13.00x15,5	5,9
19.0/45-17 18 PR	148 A8	16,00x17	3,3
500/50-17 18 PR	155 A8	16,00x17	4,4
500/50-17 18 PR	154 A8	16,00x17	3,6
19.0/45-17 18 PR	157 A8	16,00x17	5,5

Tabela 5. Charakterystyka ogumienia T967/2

Rozmiar, liczba płócien	Indeks prędkości i nośności	Obręcze	Ciśnienie wewnętrzne, [bar]
500/50-17 18 PR	155 A8	16,00x17	4,4
500/50-17 18 PR	154 A8	16,00x17	3,6
19.0/45-17 18 PR	157 A8	16,00x17	5,5

5.3 Hamulce

5.3.1 Obsługa instalacji pneumatycznej hamulców

W ramach obsługi przyczepy należy przeprowadzić kontrolę szczelności, stan elementów i połączeń instalacji hamulcowej oraz okresowe usunięcie kondensatu wody ze zbiornika powietrza.

Szczelność układu należy sprawdzać przy nominalnym ciśnieniu powietrza w układzie 650-800 kPa dla instalacji pneumatycznej dwuprzewodowej, 580-630 kPa pneumatycznej jednoprzewodowej. Objawem nieszczelności jest charakterystyczne syczenie lub pojawienie

się pęcherzyków powietrza (po zalaniu wodą z mydłem), w miejscach gdzie sprężone powietrze będzie przedostawało się na zewnątrz. Jeżeli przyczyną nieszczelności są uszkodzone uszczelki, przewody lub inne elementy (np. zawory, siłowniki itp.), należy wymienić je na nowe.

Usunięcie wody ze zbiornika polega na odchyleniu w bok trzpienia zaworu odwadniającego przy panującym w zbiorniku ciśnieniu, a ponadto raz w roku przed okresem zimowym zawór odwadniający należy wykręcić i oczyścić z nagromadzonych na nim zanieczyszczeń.

5.3.2 Obsługa instalacji hydraulicznej hamulców

W ramach obsługi przyczepy należy przeprowadzić kontrolę szczelności, stan elementów i połączeń instalacji hamulcowej.

Szczelność układu należy sprawdzać przy nominalnym ciśnieniu w układzie 1400kPa. Objawem nieszczelności jest wyciek oleju. Jeżeli przyczyną nieszczelności są uszkodzone uszczelki, przewody lub inne elementy (np. zawory, siłowniki itp.), należy wymienić je na nowe.

5.4 Regulacja elementów instalacji hamulcowej

W ramach obsługi przyczepy należy przeprowadzić kontrolę stanu elementów i połączeń instalacji hamulcowej oraz okresowe smarowanie elementów sterowania.

Regulację hamulców należy przeprowadzić wówczas gdy:

- na skutek zużywania się okładzin szczęk hamulcowych, pomiędzy okładziną, a bębnem powstaje nadmierny luz i skuteczność działania hamulców maleje;
- hamulce kół hamują niejednocześnie i nierównomiernie.

Przy prawidłowo wyregulowanych hamulcach siła hamowania (suma sił hamowania na obwodzie kół hamowanych) powinna wynosić min. 30% dopuszczalnej masy całkowitej przyczepy przy hamowaniu hamulcem roboczym oraz siła hamowania (suma sił hamowania na obwodzie kół hamowanych) przy hamowaniu hamulcem postojowym powinna wynosić min. 16% dopuszczalnej masy całkowitej przyczepy. Oba koła tej samej osi powinny hamować równomiernie, różnica sił hamowania lewej i prawej strony przyczepy nie może być większa niż 30% - uwzględniając że 100% stanowi siła większa.

Regulacja hamulców polega na zmianie położenia ramienia rozpieraka względem wałka rozpieraka. W tym celu należy podnieść koło i obracając nim należy ustalić położenie dźwigni na wałku rozpieraka z jednoczesnym wyczuwaniem delikatnego ocierania szczęk hamulcowych o bęben.

Po prawidłowo przeprowadzonej regulacji elementów ciernych, koło powinno się obracać płynnie, bez zacięć i wyczuwalnych oporów pochodzących z ocierania szczęk hamulcowych o bęben. Lekkie tarcie szczęk o bęben, szczególnie w nowej przyczepie lub po ich wymianie na nowe jest zjawiskiem normalnym.

Po przeprowadzeniu regulacji jak wyżej należy sprawdzić i ewentualnie wyregulować hamulec postojowy. Regulacja hamulca postojowego polega na regulacji długości linki łączącej dźwignię wałka rozpieraka z mechanizmem uruchamiającym. Wymaganą sumę sił hamujących należy uzyskać, przy maksymalnej sile na korbie ręcznej mechanizmu 40daN (przy zachowaniu kąta prostego utworzonego przez linkę i dźwignię wałka rozpieraka).

Rysunek 28. Elementy układu hamulcowego:

1- dźwignia wałka rozpieraka, 2 – „grzebień” ustalający, 3 - wałek rozpieraka,
4 – orczyk hamulca, 5 - linka hamulca postojowego, 6 – siłownik

UWAGA

UWAGA!

Przed rozpoczęciem jazdy urządzenia hamulcowe należy regularnie sprawdzać pod względem:

- działania,
- szczelności,
- luzów.

W razie potrzeby wyregulować lub naprawić.

Szczęki hamulcowe należy kontrolować co najmniej raz w roku a zużyte okładziny wymienić na nowe.

W celu osiągnięcia wymaganej skuteczności – po wymianie elementów ciernych - należy pamiętać o ich dotarciu (poprzez jazdę - z częstym hamowaniem) a następnie wyregulować.

UWAGA

UWAGA!

Podczas unoszenia koła przyczepy należy przestrzegać następujących zasad:

- przyczepę połączyć z ciągnikiem, ustawić na płaskim podłożu i zahamować hamulcem postojowym ciągnika;
- pod koło, które nie jest unoszone, podłożyć kliny zabezpieczające;
- umieścić podnośnik pod osią w pobliżu unoszonego koła i ponieść koło tak aby nie dotykało podłoża;
- zabezpieczyć koło przed opadnięciem podkładając pod oś odpowiedniej wysokości podstawkę.

6 Przeglądy okresowe

6.1 Obsługa techniczna

Zdolność transportowa, jak i długi okres użytkowania przyczep rolniczych, mogą być uzyskane tylko w przypadku właściwego posługiwania się nią oraz racjonalnej eksploatacji, w granicach parametrów konstrukcyjnych i funkcjonalnych.

Drobna niedbałość w eksploatacji przyczepy może mieć poważne następstwa. Usterka ujawniona na czas, usuwa się łatwo, z minimalnym nakładem kosztów i wysiłku, a z maksymalnymi efektami. Usterki przyczepy mogą być ujawnione szybko, tylko w przypadku stałego, okresowego czyszczenia i uważnej obserwacji. Należy, więc często myć przyczepę, dostrzec ewentualne uszkodzenia i usterki.

Przyczepę należy poddawać również okresowej kontroli technicznej. Smarowania przyczepy należy dokonywać zgodnie ze wskazówkami dotyczącymi smarowania.

Przechowywanie przyczepy wskazane jest w miejscu zadaszonym, w celu uchronienia przyczepy od deszczu, gradu i innych niszczących wpływów spowodowanych zmianą pogody.

W celu prawidłowego funkcjonowania przyczepy, musi być ona utrzymana, naprawiana na czas i nadzorowana z dużą uwagą w czasie eksploatacji.

Obsługa techniczna codzienna (przed rozpoczęciem pracy) przyczepy przewiduje wykonanie pewnego minimum czynności, a mianowicie:

- kontrolę dokręcenia elementów skręcanych i zabezpieczenia ich przed niepożądanym rozluźnieniem;
- kontrolę luzów mechanizmów oraz połączeń przegubowych;
- sprawdzenie szczelności instalacji hydraulicznej i usunięcie ewentualnych przecieków;
- sprawdzenie szczelności instalacji pneumatycznej lub hydraulicznej;
- sprawdzenie prawidłowego działania mechanizmów;
- sprawdzenie i wykonanie smarowania, zgodnie ze wskazaniem instrukcji;
- sprawdzenie ciśnienia w oponach;
- sprawdzenie zamków ścian - czy są dobrze zamknięte i zabezpieczone;
- gdy pracuje się z nadstawami ścian - sprawdzenie czy funkcjonują prawidłowo i nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa ruchu i obsługującemu;
- sprawdzenie funkcjonowania instalacji hamulcowej i sygnalizacyjno-ostrzegawczej.

UWAGA

UWAGA!

Wykonywanie prac konserwacyjno-naprawczych pod niezabezpieczoną podporą skrzynią ładunkową jest zabronione!

6.2 Obsługa okresowa

1. Prace naprawcze, konserwacyjne, czyszczące oraz usuwające usterki funkcyjne przeprowadzać przy wyłączonym napędzie i zatrzymanym silniku ciągnika. Wyciągnąć kluczyk ze stacyjki.
2. Nakrętki i śruby sprawdzać regularnie na ich stałym miejscu i dokręcać. Zwykle śruby zastępować tylko śrubami tej samej jakości i wytrzymałości co oryginalne (rozdział 6.4 tabela 3).

3. Przy pracach obsługowych pod podniesioną i przechyloną, ale nieobciążoną skrzynią ładunkową zawsze należy zabezpieczyć skrzynię przed opadnięciem za pomocą podpory, stanowiącą wyposażenie przyczepy.
4. Przy wymianie części używać odpowiednich narzędzi i rękawic ochronnych.
5. Po zakończeniu pracy przyczepę należy dokładnie oczyścić, nie pozostawiając resztek przewożonego ładunku na skrzyni przyczepy.
6. Przed pracami spawalniczymi i pracami przy systemie elektrycznym odłączyć ciągły dopływ prądu.
7. Urządzenia ochronne podlegają zużyciu, dlatego należy je systematycznie regulować, kontrolować i w odpowiednim czasie wymieniać.
8. Należy regularnie oczyszczać falbany przeciwwzbryzgowo.
9. Należy stosować wyłącznie części zamienne zalecane przez „METAL-FACH” Sp. z o.o. Sokółka.
10. Przyczepę należy przechowywać w miejscach zadaszonych (najlepiej na równej i twardej powierzchni) oraz w sposób zapobiegający okaleczeniu ludzi oraz zwierząt.
11. Zużyte części należy przekazać do odpowiednich punktów surowców wtórnych, przy jednoczesnym przestrzeganiu wymagań dot. ochrony środowiska.

6.3 Instrukcja napraw

Drobne naprawy spowodowane przypadkowymi usterkami, należy wykonywać ze zwróceniem uwagi na czystość, na prawidłowe zamontowanie wszystkich części, dokonując wskazanych regulacji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania przyczepy.

Drobne naprawy w czasie eksploatacji (na polu) powinny być wykonane na miejscu przez personel obsługujący.

Części wymontowane w czasie naprawy, przechowuje się, chroniąc przed kurzem lub innymi zanieczyszczeniami. Należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę i czystość łożysk.

W czasie naprawy w warunkach polowych, należy zachować czystość przy montażu części (szczególnie części, które upadły na ziemię powinny być umyte lub co najmniej oczyszczone z zanieczyszczeń w stopniu umożliwiającym prawidłowe działanie).

W czasie napraw bieżących i kapitalnych należy przestrzegać serii reguł technicznych dotyczących demontażu i montażu części i podzespołów, zapewniając w ten sposób odpowiednią jakość i efektywność pracy.

Po każdorazowej naprawie mechanizmów przyczepy, należy sprawdzić ich działanie.

Podczas prac obsługowo-naprawczych należy stosować odpowiednią odzież ochronną, w tym rękawice, buty, okulary. Konieczne jest używanie odpowiednich narzędzi. Należy stosować się do ogólnie przyjętych zasad bezpieczeństwa pracy i higieny pracy. W razie skaleczenia ranę należy przemyć i zdezynfekować, a w razie poważniejszych obrażeń zasięgnąć porady lekarza.

Podczas prac naprawczych wymagających spawania należy zwrócić uwagę na elementy łatwo palne lub łatwo topliwe. Jeżeli istnieje zagrożenie zapalenia się lub ich uszkodzenia, przed przystąpieniem do spawania należy je zdemontować lub osłonić niepalnym materiałem. Przed przystąpieniem do pracy zaleca się przygotowanie gaśnicy CO₂ lub gaśnicy pianowej.

6.4 Smarowanie

Właściwe smarowanie jest jednym z najbardziej istotnych czynników, od których zależy sprawne działanie poszczególnych zespołów i mechanizmów przyczepy.

Przestrzeganie zaleceń producenta odnośnie smarowania w znacznym stopniu zmniejsza możliwość powstawania uszkodzeń lub przedwczesnego zużycia poszczególnych części.

Smarowanie należy wykonać według następujących czynności:

- oczyścić smarowniczkę przed rozpoczęciem tłoczenia smaru;
- smar należy tłoczyć do momentu ukazania się świeżego smaru w szczelinach (przez które wydobywa się zużyty smar przy tłoczeniu);
- po smarowaniu należy pozostawić nieco smaru na główce smarownicy.

Połączenia gwintowe, dźwigniowe itp. powinno się smarować olejem.

Sugeruje się kontrolowanie smarowania łożysk piast kół nie rzadziej niż raz na 3 miesiące. Smar łożyskowy należy uzupełnić albo wymienić raz w roku. Przy wymianie smaru należy zdemonstrować piastę, usunąć zużyty smar, ocenić stan łożysk (w razie konieczności wymienić na nowe), a po nałożeniu świeżego smaru i zmontowaniu piasty dokonać regulacji luzu łożysk.

UWAGA

UWAGA!

Stosować tylko wysoko gatunkowy smar łożyskowy.

Zabrania się jeżdżenia bez pokrywy piasty, gdyż wnikaający brud (piach) zniszczy łożyska koła.

Tabela 6. Miejsca smarowania

Miejsce smarowania	Gatunek smaru	Częstotliwość smarowania
Łożyska piast kół	ŁT 43	co 6 miesięcy
Gniazdo główki siłownika hydr	Smar grafitowany	co 6 miesięcy
Elementy układu przechylania skrzyni ładunkowej	ŁT 43	co 6 miesięcy
Zaczep oczkowy	ŁT 43	co 6 miesięcy
Elementy stopy podporowej	ŁT 43	co 6 miesięcy

Pozostałe elementy wymagające regularnego smarowania:

- ruchome części zamków, zawiasów i połączeń przegubowych (regularnie);
- oczyszczonymi smarowniczkami wciskać smar przy pomocy smarownicy;
- ruchome części hamulców: dźwigni i sworzni (regularnie);
- łożyskowanie osi szcęk hamulcowych (w razie potrzeby - bardzo małą ilością smaru).

W przypadku prac związanych ze smarowaniem należy zwrócić uwagę, aby nadmiar smaru lub oleju nie pozostał na maszynie. Nadmiar środka smarującego należy usunąć.

6.5 Momenty dokręcania śrub metrycznych

Optymalne wartości momentów dokręcania śrub lub wkrętów oraz dokręcania nakrętek [Nm] przedstawia tabela nr 7.

Tabela 7. Wartości momentów dokręcania śrub metrycznych

Momenty dociągające śrub - śruby metryczne w Nm							
Wielkość Ø mm	Skok mm	Wersja śrub – klasy wytrzymałości					Nakrętki kół, śruby kół
		4,8	5,8	8,8	10,9	12,9	
3	0,50	0,9	1,1	1,8	2,6	3,0	
4	0,70	1,6	2,0	3,1	4,5	5,3	
5	0,80	3,2	4,0	6,1	8,9	10,4	
6	1,00	5,5	6,8	10,4	15,3	17,9	
7	1,00	9,3	11,5	17,2	25	30	
8	1,25	13,6	16,8	25	37	44	
8	1,00	14,5	18	27	40	47	
10	1,50	26,6	33	50	73	86	45
10	1,25	28	35	53	78	91	
12	1,75	46	56	86	127	148	
12	1,50						80
12	1,25	50	62	95	139	163	
14	2,00	73	90	137	201	235	
14	1,50	79	96	150	220	257	140
16	2,00	113	141	214	314	369	
16	1,50	121	150	229	336	393	220
18	2,50	157	194	306	435	509	
18	1,50	178	220	345	491	575	300
20	2,50	222	275	432	615	719	
20	1,50	248	307	482	687	804	400
22	2,50	305	376	502	843	987	
22	2,00						450
22	1,50	337	416	654	932	1090	500
24	3,00	383	474	744	1080	1240	
24	2,00	420	519	814	1160	1360	
24	1,50						550
27	3,00	568	703	100	1570	1840	
27	2,00	615	760	1200	1700	1990	
30	3,50	772	995	1500	2130	2500	
30	2,00	850	1060	1670	2370	2380	

7 Usterki i ich usuwanie

W przypadku wystąpienia usterek lub awarii należy zgłosić je serwisowi Metal Fach.

Poniższa tabela prezentuje najczęściej występujące usterki i problemy, jakie mogą zdarzyć się podczas eksploatacji maszyny. W przypadku, gdy zasugerowane rozwiązania nie przyniosą pożądanego skutku, w celu rozwiązania problemu należy skontaktować się z przedstawicielem lub serwisem Metal Fach.

Tabela 8. Usterki i ich usuwanie.

Lp.	Rodzaj usterki	Przyczyna	Sposób usunięcia
1.	Nadmierne nagrzewanie się bębnow hamulcowych.	Szczęki hamulcowe są nieprawidłowo wyregulowane.	Należy dokonać regulacji wg rozdziału 5.4.
2.	Nadmierne nagrzewanie się piasty koła.	Zbyt mały luz na łożyskach. Zanieczyszczony smar łożysk.	Należy dokonać regulacji wg rozdziału 5.1. Zdemontować piastę, wymienić smar i dokonać regulacji łożysk jak wyżej.
3.	Wypływ smaru na szczęki hamulcowe	Zużyta, uszkodzona lub niewłaściwie zamontowana uszczelka piasty.	Zdemontować piastę, zużytą lub uszkodzoną uszczelkę wymienić i właściwie zamontować. Usunąć smar ze szczęk i bębna, umyć elementy ciernie w benzynie ekstrakcyjnej, zamontować piastę oraz dokonać regulacji łożysk jak wyżej.
4.	Koła nierównomiernie hamują.	Zanieczyszczone, zużyte okładziny szczęk lub nieprawidłowo wyregulowane szczęki hamulcowe.	Sprawdzić stan okładzin szczęk hamulcowych, zanieczyszczenie usunąć, zużyte (szczęki) wymienić, oraz dokonać regulacji wg rozdziału 5.4.
5.	Zbyt mała skuteczność hamowania kół.	Niewłaściwa regulacja szczęk i elementów sterowania hamulcami.	Należy dokonać regulacji szczęk i elementów sterowania wg rozdziału 5.4.
6.	Wyciek oleju na połączeniach przewodów hydraulicznych.	Zbyt lekkie dokręcenie na złączach lub uszkodzenie uszczelnień na złączach.	Dokręcić a w razie potrzeby wymienić elementy przewodu.
7.	Wyciek oleju z zaworu odcinającego lub siłownika.	Zużyte lub uszkodzone uszczelki lub uszkodzenia mechaniczne tych urządzeń.	Wymienić uszczelki albo kompletne urządzenia (zespoły).
8.	Sworzeń blokujący skrzynię nie wchodzi do gniazda.	Zgięty sworzeń lub zanieczyszczenia pomiędzy sworzniem a obudową.	Wymienić lub oczyścić sworzeń oraz obudowę, nałożyć cienką warstwę smaru stałego na sworzeń, włożyć do gniazda i zabezpieczyć.
9.	Gniazdo podparcia skrzyni ładunkowej nie trafia na czop ramy podwozia.	Zgięta rama podwozia, zgięta rama skrzyni lub uszkodzenia mechaniczne łączących się elementów.	Zgłosić się do producenta w celu wymiany uszkodzonych elementów.

8 Autoryzowany serwis

8.1 Serwis gwarancyjny

Producent udziela gwarancji na warunkach opisanych w karcie gwarancyjnej. W okresie objętym gwarancją, napraw dokonują autoryzowane serwisy punktów sprzedaży lub serwis producenta.

8.2 Serwis bieżący

Po okresie gwarancyjnym autoryzowane serwisy punktów sprzedaży dokonują przeglądów okresowych, regulacji i napraw maszyny.

8.3 Zamawianie części zamiennych

W części zamienne należy się zaopatrywać w autoryzowanych punktach sprzedaży lub zamawiać je u producenta podając: nazwisko i imię lub nazwę firmy i adres zamawiającego. Należy przy zamówieniu podać nazwę, symbol, numer fabryczny, rok produkcji wyrobu, katalogową nazwę części, katalogowy numer rysunku lub normy oraz liczbę zamawianych sztuk. Następnie należy ustalić warunki płatności.

9 Demontaż, kasacja i ochrona środowiska

W przypadku naprawy wyrobu części zużyte należy dostarczyć do punktu skupu złomu. Wszystkie czynności związane z naprawą i wymianą zużytych podzespołów, należy wykonywać zgodnie z zasadami BHP. Przy kasacji całego wyrobu należy dostarczyć go do punktu skupu surowców wtórnych.

Każdą zauważoną niesprawność układu hydraulicznego, tzn. wycieki oleju, należy bezzwłocznie usuwać nie dopuszczając do zanieczyszczenia środowiska. Przy wymianie oleju nie dopuścić do jego wylewania się na podłoże. Zużyty olej należy składować w szczelnych naczyniach (np. po olejach świeżych) i okresowo dostarczać do stacji paliw lub punktów utylizacyjnych.

UWAGA

UWAGA!

Demontaż maszyny powinny przeprowadzać osoby zaznajomione z jej budową i działaniem. W czasie demontażu (naprawy) należy zachować ogólne środki bezpieczeństwa dotyczące prac warsztatowych przy obsłudze sprzętu rolniczego. Ze względu na masę elementów (powyżej 20 kg), podczas demontażu korzystać z urządzeń podnośnikowych.

Zużyte lub uszkodzone części uzyskane w czasie naprawy lub kasacji nie należy porzucać w polu lub obejściu gospodarstwa. Należy je składować w wydzielonym miejscu (o ograniczonym dostępie osób i zwierząt) i okresowo dostarczać do punktu skupu złomu lub utylizacji.

Kasację maszyny najlepiej zlecić wyspecjalizowanej jednostce zajmującej się rozbiórką urządzeń i maszyn. Przeprowadzając kasację maszyny we własnym zakresie należy w czasie demontażu segregować części wg rodzaju materiału: elementy gumowe, metale żelazne i nieżelazne. Elementy gumowe przekazać do wykorzystania (przerobu lub utylizacji).

10 Ryzyko resztkowe

10.1 Opis ryzyka resztkowego

Mimo, że przyczepa T957 została zaprojektowana, tak by gwarantować bezpieczeństwo jej użytkowników, istnieje ryzyko resztkowe powstania wypadku. Pewne elementy ryzyka podczas pracy przyczepy są nie do uniknięcia. Ryzyko resztkowe wynika z błędnego zachowania się obsługującego przyczepę np. na skutek nieuwagi lub niewiedzy. Największe niebezpieczeństwo występuje przy wykonywaniu następujących, zabronionych czynności:

- obsługa przyczepy przez osoby niepełnoletnie i nie posiadające uprawnień do kierowania ciągnikiem oraz osoby nie zapoznane z Instrukcją Obsługi,
- obsługa przyczepy przez osoby będące w stanie chorobowym lub pod wpływem alkoholu czy innych środków odurzających,
- używanie przyczepy do innych celów niż opisano w Instrukcji Obsługi,
- przebywanie między ciągnikiem, a przyczepą przy uruchomionym silniku ciągnika oraz w trakcie łączenia maszyny lub podłączania drugiej przyczepy,
- przebywanie osób postronnych, szczególnie dzieci, w pobliżu oraz na pracującej przyczepie,
- obecność osób lub zwierząt w przestrzeniach niewidocznych dla operatora,
- niezachowanie bezpiecznej odległości podczas załadunku lub wyładunku przyczepy,
- manipulowanie w obrębie zespołu napędowego ciągnika i elementów ruchomych przyczepy podczas pracy,
- wprowadzanie jakichkolwiek zmian w konstrukcji bez zgody Producenta,
- czyszczenie, sprawdzanie stanu technicznego, konserwacja wykonywane podczas pracy maszyny.

Przy przedstawianiu ryzyka resztkowego, przyczepę traktuje się jako maszynę, którą zaprojektowano i wykonano według obecnego stanu techniki w momencie jej wyprodukowania.

W celu minimalizacji ryzyka resztkowego należy stosować się do poniższych wytycznych:

- stosować się do zasad bezpieczeństwa opisanych w Instrukcji Obsługi,
- uważnie przeczytać Instrukcję Obsługi,
- korzystać z przyczepy według wytycznych instrukcji,
- używać maszynę wyłącznie w celach opisanych w Instrukcji Obsługi,
- obsługiwać przyczepę powinny osoby, które zostały wcześniej przeszkolone i zapoznały się z Instrukcją Obsługi,
- zabezpieczyć przyczepę przed dostępem dzieci i osób nie posiadających uprawnień do obsługi maszyny,
- zakazuje się pracy przyczepy w obecności osób postronnych, w szczególności dzieci,
- zakazuje się przebywania na maszynie w trakcie pracy przyczepy,
- zakazuje się wkładania rąk w miejsca niebezpieczne i zabronione,
- zakazuje się użytkowania przyczepy przez operatora będącego pod wpływem alkoholu, środków odurzających i stresu,
- zachować bezpieczną odległości od miejsc zabronionych lub niebezpiecznych podczas rozładunku i załadunku oraz sprzęgania przyczepy,
- wykonywanie prac konserwująco naprawczych musi odbywać się zgodnie z zasadami bezpieczeństwa obsługi przez osoby odpowiednio przeszkolone.

INDEKSY NAZW I SKRÓTÓW

bar – jednostka miary ciśnienia;

kg - kilogram, jednostka masy;

km/h - kilometr na godzinę, jednostka prędkości liniowej;

kPa – kilo Pascal, jednostka ciśnienia;

kW - kilowat, jednostka mocy;

m - metr, jednostka długości;

min - minuta, pomocnicza jednostka czasu odpowiadająca 60 sekundom;

mm - milimetr, pomocnicza jednostka długości odpowiadająca długości 0,001 m;

Nm - Niutonometr, N·m – jednostka momentu siły w układzie SI;

Piktogram - tabliczka informacyjna;

T - Tona – jednostka masy;

Tabliczka znamionowa – tabliczka producenta jednoznacznie identyfikująca maszynę;

UV - promieniowanie ultrafioletowe; niewidzialne promieniowanie elektromagnetyczne o negatywnym oddziaływaniu na zdrowie człowieka; promieniowanie UV negatywnie działa na elementy gumowe;

V - Volt, jednostka napięcia;

VIN - (Vehicle Identification Number) – numer identyfikacyjny pojazdu nadany i umieszczony przez producenta;

Zaczep rolniczy, dolny zaczep transportowy - części zaczepowe ciągnika rolniczego
Instrukcja Obsługi ciągnika.

INDEKS ALFABETYCZNY

A

Adapter zacze pu 29

B

Budowa ogólna 29

C

Czyszczenie 11, 14-16, 50, 57

D

Dane techniczne 26

Druga przyczepa 20, 44-45, 57

H

Hamulec postojowy 19, 27, 32, 35-38, 40-41, 45-49

Hydrauliczna instalacja 42

Hydrauliczne przewody 11, 13, 15, 20, 30, 37-38, 42-44, 48, 54

I

Identyfikacja przyczepy 9

Instalacja oświetleniowa 31

K

Kasacja 56

Ł

Łożyska 45, 51-52, 54

M

Miejsca smarowania 15-16, 48, 50, 52

O

Odłączanie przyczepy 14, 19, 37-38, 43

Ogumienie 26, 37, 39, 45-47

P

Pierwsze uruchomienie 38-39

Piktogramy 20-25

Plandeka 12, 16, 19, 31, 39

Pneumatyczna instalacja 12, 19, 32-35, 37-39, 41, 43-44, 47, 50

Podłączanie przyczepy 14, 37, 44

Prace naprawcze 19, 21, 30, 35, 43, 46, 50-51, 57

Przechowywanie 16, 50

Przechylanie skrzyni ładunkowej 18, 29-30, 40, 42-43, 52

Przejazd po drodze publicznej 41

Przestrzeń ładunkowa 29

R

Regulacja luzu łożysk	45, 51-52, 54
Rozładunek skrzyni ładunkowej	10, 13, 18, 30, 40, 42, 57
Rozmieszczenie piktogramów	24-25
Ryzyko resztkowe	57

S

Serwis	55
Składowanie	12
Smarowanie	16, 48, 50, 52
Sprzedaż	12

T

Tabliczka znamionowa	9 - 10
Transport	9-10, 12-14, 27, 29, 39, 41

V

VIN	9 – 10, 12
-----	------------

W

Wyposażenie	12
-------------	----

Z

Załadunek skrzyni ładunkowej	10, 39
Zawieszenie	29

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for taking notes, consisting of 25 lines.

Metal-Fach Sp. z o.o. stale doskonali swoje wyroby i dostosowuje ofertę do potrzeb klientów, w związku z tym zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w wyrobach bez powiadamiania. Prosimy więc przed podjęciem decyzji o zakupie, o kontakt z autoryzowanym dealerem lub handlowcami Metal-Fach Sp. z o.o. Metal-Fach Sp. z o.o. wyklucza roszczenia związane z danymi i zdjęciami zawartymi w tym katalogu, przedstawiona oferta nie stanowi oferty w myśl przepisów Kodeksu Cywilnego.

Zdjęcia nie zawsze przedstawiają wyposażenie standardowe.

Oryginalne części zamienne są dostępne u autoryzowanych dealerów na terenie kraju i zagranicy oraz w sklepie firmowym Metal-Fach.

METAL-FACH Sp. z o.o.

16-100 Sokółka, ul. Kresowa 62
tel.: +48 85 711 98 40; fax: +48 85 711 90 65
biuro@metalfach.com.pl

SERWIS

16-100 Sokółka, ul. Kresowa 62
tel.: +48 85 711 07 80; fax: +48 85 711 07 93
serwis@metalfach.com.pl

HURTOWNIA CZĘŚCI ZAMIENNYCH

16-100 Sokółka, ul. Kresowa 62

Sprzedaż Hurtowa:
tel.: +48 85 711 07 81; fax: +48 85 711 07 93
hurtownia@metalfach.com.pl

Sprzedaż Indywidualna:
TELEFON CAŁODOBOWY 24h/7 dni – +48 533 111 477
tel.: +48 85 711 07 90

AKTUALNE INFORMACJE O WYROBACH DOSTĘPNE SĄ NA STRONIE WWW.METALFACH.COM.PL